

inside R2R

Volume 3
Issue 1
2015

R2R...เรียนรู้
สู่การเปลี่ยนแปลง

.....

“3P” คีย์เวิร์ดหลัก
พัฒนางานสู่ความเป็นมืออาชีพ

.....

R2R สร้าง+สานใจ
จากไม่รู้...สู่ Young Blood
รุ่นใหม่อย่างเต็มตัว

.....

กว่าจะมาเป็น **R2R**
ชมรมพยาบาลชุมชนแห่งประเทศไทย

Unseen in **Nan**

.....

R2R ฉบับชาวบ้าน
เริ่มด้วยจิตใจที่ตรงตาม
เพื่อเปลี่ยนชุมชน

สวัสดีครับ R2R Newsletter ฉบับที่ 10 นี้ ขอต้อนรับทุกท่านเข้าสู่งาน R2R Forum ประจำปี 2558 สำหรับ Theme ในงานปีนี้เป็นเรื่อง R2R สร้างสรรค์สู่การเปลี่ยนแปลง : **R2R to Transformation** ดังนั้น Newsletter ฉบับนี้

จึงถือโอกาสมาบอกเล่าให้ผู้อ่านได้ทราบว่า เครื่องมือ R2R จะเข้ามามีบทบาทในการสร้างความเปลี่ยนแปลงหรือ Transformation ให้แก่ผู้ที่ได้สัมผัสอย่างไร เริ่มต้นกับคอลัมน์พิเศษที่ ศ. ดร. นพ.ประสิทธิ์ วัฒนาภา คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ได้ให้เกียรติมาถ่ายทอดแนวคิดเรื่อง Transformative Learning กับการใช้เครื่องมือ R2R นอกจากนี้ท่านยังได้แนะนำเคล็ดลับการเปลี่ยนตัวเองให้ยั่งยืนด้วย Transformative Learning อีกด้วยครับ

สำหรับคอลัมน์อื่นๆ ก็น่าสนใจไม่แพ้กันเพราะเราได้คัดเลือกตัวอย่างจากชาว R2R ที่สามารถ Transformation ทั้งในระดับทั้งบุคคล องค์กร และสังคม มาให้ท่านได้เรียนรู้ เริ่มต้นที่ระดับบุคคล หากเราสังเกตจะพบว่า คนหนึ่งงานส่วนใหญ่ที่เข้ามาทำ R2R เริ่มต้นจากเปิดใจเรียนรู้เพื่อหวังพัฒนาตนเองและคุณภาพงาน แต่เสน่ห์ของการทำ R2R ที่ทำงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในงานประจำ ทำให้ผู้วิจัยเหล่านั้นได้พบความสุขที่แท้จริงว่า ได้ทำเพื่อผู้อื่นมากกว่าตนเอง จึงเกิดความปิติและต้องการทำต่อไปเรื่อยๆ ซึ่งคุณวัชรกร ภิมาลย์ คุณอำนวย Young Blood จาก

โรงพยาบาลท่าวังผา จะมาเล่าให้ฟังว่า R2R “เปลี่ยนใจ” เธอจากคนที่ต้องการเข้ามาทำงานในเมืองกรุงสู่การเป็นนักกายภาพบำบัดเพื่อคนในชุมชนท่าวังผาได้อย่างไร ต่อด้วย นพ.ดิเรก สุตแดน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าวังผา ที่จะมาเปิดเผยเคล็ดลับในการ “เปลี่ยนคน เปลี่ยนองค์กร” ให้ก้าวเข้าสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แบบหมดเปลือก ซึ่งท่านมีวิธีการชักชวนและแทรกซึมให้คนในองค์กรเข้ามาทำ R2R อย่างแนบเนียน รับรองว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่กำลังมองหาแนวทางในการขับเคลื่อนองค์กรครับ นอกจากนี้ ยังมีตัวอย่างการทำ R2R แบบฉบับชาวบ้าน ที่คนตัวเล็กๆ ร่วมมือร่วมใจกันทำเพื่อ “เปลี่ยนสังคม” ผมเชื่อว่าหากท่านได้อ่านแล้วจะเห็นถึงความงามและความคุณค่าในการทำ R2R ของชาวถิ์มตอง อ.ท่าวังผา จ.น่าน และที่สำคัญท่านอาจจะได้รับพลังใจและแนวคิดที่ดีในการทำงานร่วมกับชุมชนอีกด้วยครับ

นอกจากนี้ ยังมีคอลัมน์อื่นๆ ที่น่าสนใจที่เราเตรียมไว้สำหรับท่านครับ รับรองได้ว่าคุ้มค่าและเป็นประโยชน์กับท่านและองค์กรของท่านอย่างแน่นอนครับ ก่อนจะจากกันไปฉบับนี้ หากสมาชิกท่านใดมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหนังสือ R2R Newsletter สามารถแนะนำมาได้หรือหากท่านสนใจร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน R2R ในบริบทของท่าน ตอบคำถามชิงรางวัล ส่งผลงานเข้าประกวดหรือต้องการร่วมเป็นนักเขียนใน R2R Newsletter ติดต่อมาพูดคุยกันได้นะครับที่ r2r.thai@gmail.com หรือ <http://www.r2rthailand.org> หรือ Facebook “R2R Thailand Fanclub” ครับ

รศ. นพ.เชิดชัย นพมณี

Content

3-6

R2R...เรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง

7-10

“3P” คีย์เวิร์ดหลักพัฒนางานสู่ความเป็นมืออาชีพ

11-13

R2R สร้าง+สานใจจากไม่รู้...สู่ Young Blood รุ่นใหม่อย่างเต็มตัว

14-16

R2R ฉบับชาวบ้านเริ่มด้วยจิตใจที่งดงามเพื่อเปลี่ยนชุมชน

17-18

Unseen in Nan

19-20

สร้าง (แผน) งาน... สาน (พลัง) ใจ ณ เมืองน่าน นะสิ...อะฮิ อะฮิ

21

ปั้นคนให้เป็นเทพคุณอำนวย R2R มหาเทพ

22

อำนวยรำลึก ปราบฏกการณ์ เดิมใจ เดิมไฟ เดิมฝัน สำหรับคุณอำนวยขั้นเทพ จากทั่วประเทศ

23-24

กว่าจะมาเป็น R2R ชมรมพยาบาลชุมชนแห่งประเทศไทย

กองบรรณาธิการ
(Editorial Staff)

ที่ปรึกษา: ศ. นพ.วิจารณ์ พานิช นพ.สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์ ศ.คลินิก นพ.อุดม คชินทร ศ. ดร. พญ.จวงฉิ่ง สุทธนันธ์ ศ. พญ.ดวงฉวี เลหาประสิทธิ์พร ศ. นพ.สมบูรณ์ เทียนทอง รศ. นพ.สมพนธ์ ทัดนิยม นพ.วิศิษฎ์ สงวนวงศ์วาน พญ.พัชรี ยัมรัตน์บวร ผศ. (พิเศษ) นพ.ไพโรจน์ บุญลักษณะศิริ นพ.ทงน ประสานพานิช นพ.สุรชัย โชคครรชิตไชย นพ.สุรินทร์ สุมนาพันธุ์ นพ.สุนัย จันทรฉาย
บรรณาธิการ: รศ. นพ.เชิดชัย นพมณี จรัสเลิศ กองบรรณาธิการ: อ. น.อัศวินทร์ นิรมานนิตย์ สรินยา งามทิพย์วัฒนา รวีวรรณ กิติพลวงษ์วินิช
ประสานงาน: วนิดา ศรีสังวาลย์ อริสา โพธิ์ชัยสาร **สถานที่ติดต่อ:** โครงการสนับสนุนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยระดับประเทศ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ชั้น 2 ถนนพราวนก แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700
โทรศัพท์ 0-2419-2661, 08-0459-8170 แฟกซ์ 0-2418-3296 e-mail: r2r.thai@gmail.com website: www.r2rthailand.org
พิมพ์ที่: บริษัท ยูเนี่ยน ศรีเอช จำกัด โทร. 0-2866-3002, 0-2848-9704-5

ศ. ดร. นพ.ประสิทธิ์ วัฒนภา
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

R2R...เรียนรู้ สู่การเปลี่ยนแปลง

Transformative learning

คณกริ R2R ควรรู้

อาจารย์ประสิทธิ์ทักทาย

ผู้เข้าร่วมประชุมอย่างอารมณ์ดี
ก่อนจะเกริ่นนำว่า Transformative
learning นั้นจะว่าไปก็ไม่ใช่ว่าเรื่องใหม่
เพียงแต่ที่ผ่านมายังไม่มีใครขยายประเด็น
ดังกล่าว ครั้นนี้อาจารย์ประสิทธิ์จึงเล่าทำความเข้าใจ
ถึงที่มาที่ไปของคำๆ นี้อย่างเข้าใจง่ายตามสไตล์ว่า

หากเอ่ยถึง “R2R” หลายท่านอาจมี
ประสบการณ์ได้สัมผัสทั้งทางตรงและทางอ้อม
เช่น การเรียนรู้ในการแก้ปัญหาหน้างานผ่าน
การทำงานวิจัย หรือบางท่านอาจเป็นคุณ
อำนวยคอยช่วยเหลือนักวิจัยให้ทำงานวิจัยได้
สำเร็จ แต่ถ้ามองถึง “Transformative
learning” อาจมีคนขมวดคิ้วแกมสงสัย ว่า
คำๆ นี้หมายถึงอะไร และมีความสำคัญอย่างไร

ในงานประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากงานประจำ
สู่งานวิจัย (R2R) ครั้งที่ 7 “เสริมพลัง สร้างคุณภาพ
สู่สุขภาพ” (R2R Forum 2557) ที่ผ่านมา ศ. ดร. นพ.ประสิทธิ์
วัฒนภา คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ให้เกียรติเป็นวิทยากรในหัวข้อ R2R and transformative
learning เพื่อบอกเล่าความสัมพันธ์ทั้งด้านศาสตร์และ
ศิลป์ระหว่าง R2R และ Transformative learning ด้วย
บรรยากาศสบายๆ ผ่อนคลายและเป็นกันเอง ให้กับผู้เข้า
ร่วมการประชุมจากทั่วประเทศ

สำหรับใครที่พลาดการประชุมในวันนั้น ไม่ต้องเสียใจตะ
ทีมงานได้รวบรวมทั้งบรรยากาศและสาระความรู้มาเล่า
สู่กันฟังในคอลัมน์พิเศษแล้ว

“Transformative learning นั้นเกิดขึ้นมานานแล้ว แต่เรา
ไม่ได้หยิบยกมาพูดคุยอย่างเป็นทางการสักทีนะ แต่มาสบโอกาส
เมื่อ 7 ปีที่แล้ว ตอนนั้นผมเป็นรองอธิการบดีที่มหาวิทยาลัย
มหิดล มีความตั้งใจว่าอยากจะทำโครงการการศึกษา
บางอย่างที่มีประสิทธิภาพสูงมากกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ทั้ง
มหาวิทยาลัย เลยไปศึกษาเรื่อง Transformative education
หรือ Transformative learning และเป็นจังหวะที่ย้อนกลับมา
มอง R2R ก็พบว่าตั้งแต่ปี 2547 ที่เกิดเครื่องมือ R2R ครั้งแรก
ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ได้เกิดปรากฏการณ์
หลายอย่างที่เห็น Transformative learning ให้กับบุคลากร
และองค์กรโดยที่เราไม่รู้ตัว”

“Transformative learning จัดเป็น Adult education
เพราะไม่สามารถนำไปใช้ในเด็กเล็กที่ยังไม่เข้าใจเรื่องเหตุและ
ผลได้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีการเปลี่ยนกรอบของการอ้างอิง
หรือ Frames of reference อธิบายอีกแบบคือ เป็นการค่อยๆ
ปรับมุมมองเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเมื่อเราปรับมุมมองบ่อยครั้งขึ้น
เราจะค่อยๆ เห็นภาพเปลี่ยนไปจากมุมที่เราเคยเห็นอยู่เดิม
และกระบวนการปรับมุมมองนั้นต้องเริ่มต้นจากการที่
เราต้องพิจารณาตัวเองก่อน”

“การใช้การเรียนรู้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง หรือปฏิวัติตัวคน ต้องเริ่มต้นโดยคนคนนั้นต้องเข้าใจตัวเองอย่างลึกซึ้ง ทั้งกระบวนการคิด ความเชื่อ ทักษะที่เข้าใจตัวเองได้ลึกซึ้ง มีการใช้เหตุผล และปรับกระบวนการคิดหรือกระบวนการความเชื่อ นั้น สุดท้ายจะเกิดการ Transformation และนำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมได้ในที่สุด Transformative learning จึงเป็นการขยายจิตสำนึกโดยผ่านกระบวนการเปลี่ยนมุมมองของเรื่องราวต่างๆ ร่วมกัน”

“เหตุที่ Transformative learning เป็นสิ่งที่เล็กๆ ทำไม่ได้ แต่เป็น Adult education เพราะมันไม่ใช่แค่เปลี่ยนมุมมองอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันต้องรู้จักสิ่งที่เราเรียกว่าความคิดเชิงวิภาค คือการโยงใยข้อมูลและเหตุผลต่างๆ มาร้อยเรียงหาความสัมพันธ์ของเหตุผลต่างๆ จนกระทั่งเกิดกระบวนการคิดแนวใหม่ตั้งแต่ต้นจนถึงปลายทาง ได้เส้นทางใหม่ เครื่องมือนี้ทำให้คนคนหนึ่งเปลี่ยนมุมมองใหม่ จากการที่เขาเข้าใจเหตุผลต่างๆ ด้วยตัวของเขาเอง เขาเปลี่ยนแนวคิด และสุดท้ายเขาจะเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งหมดนี้เป็นกระบวนการที่ทำให้คนคนหนึ่งสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ ด้วยตนเอง ไม่ได้ถูกชี้นำทางความคิดความรู้สึก”

“การเปลี่ยนมุมมองให้หลากหลายมากขึ้น จะทำให้การคิดการตัดสินใจของเราเปลี่ยนได้ ผมขอเล่าตัวอย่างให้ฟัง ครั้งหนึ่งลูกผมสองคนทะเลาะกัน ผมเลยทำ Transformation กับลูกสองคน มีเวลาสิบนาทีให้ทั้งคู่เขียนว่าอีกฝ่ายมีอะไรไม่ดีบ้าง เชื้อใหม่ครับ เริ่มต้นฮึดฮัดๆ เขียน เขียนไปสักครึ่งนาที ชักเริ่มเขียนไม่ออก ผ่านไปสักหนึ่งนาทีลูกชายก็พูดว่า ไม่มีอะไรเขียนแล้ว ผมบอกรอได้ ให้เขาคิดไปเรื่อยๆ พอครบสิบนาทีก็เปลี่ยนกระดาษใหม่ให้เขียนว่าอีกฝ่ายมีอะไรดีบ้าง เขียนไปเรื่อยๆ สักนาทีครึ่งก็หันมามองหน้ากันแล้วหัวเราะดิกๆ เบ็ดเสร็จเขียนไปประมาณสามนาที พอเสร็จแล้วก็สะท้อนให้ฟัง ว่าเห็นไหมน้องชายมีเรื่องไม่ดีแค่นี้ มีเรื่องที่ดีตั้งเท่านี้ ส่วนพี่สาวก็ทำเหมือนกัน นี่คือการเปลี่ยนมุมมองแต่ต้องให้เขาเขียนเอง เรียนรู้เอง นี่เป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เป็น Transformation แบบง่ายๆ ที่สำคัญคือต้องเป็นสิ่งที่เจ้าตัวยอมรับ เพราะทันทีที่เขายอมรับพฤติกรรมจะเปลี่ยน ตัวอย่างนี้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นการเปลี่ยนมุมมองเรื่องต่างๆ โดยการมองอดีต วิเคราะห์ตนเอง ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแนวคิดนำไปสู่การเปลี่ยนทัศนคติและเปลี่ยนพฤติกรรมในท้ายที่สุด”

แค่เปลี่ยนแนวคิด ชีวิตก็เปลี่ยน

อาจารย์ประสิทธิ์ยังขยายให้เห็นภาพชัดเจนขึ้นไปอีกว่า พฤติกรรมในปัจจุบันของเราเป็นผลพวงจากเรื่องที่เคยเรียนรู้มาในอดีต เพราะฉะนั้นการปรับเปลี่ยนมุมมองจึงสำคัญต่อการทำงานและการดำเนินชีวิตมาก

“สมมติว่าถ้าเราเชื่ออะไรสักอย่างอย่างลึกซึ้งกับพฤติกรรมในอดีต เรามักจะมีมุมมองกับเรื่องนั้นแบบฝังใจ เช่น มีใครไหมที่เราไม่ชอบหน้ามานานแล้ว คนคนนั้นเคยโกหกเราครั้งหนึ่งแต่หลังจากนั้นไม่เคยโกหกเลย ทั้งที่เหตุการณ์นั้นผ่านมาเป็นสิบปีแล้ว แต่ในมุมมองของเรา พอเขาอ้าปากเราก็คิดว่าเขาจะโกหกอีกแล้ว เพราะฉะนั้นมุมมองเรื่องใดเรื่องหนึ่งของเรามักจะผูกกับประสบการณ์ในอดีต ทำให้เรามักมีแนวโน้มที่จะมองเรื่องต่างๆ ในมุมเดิมๆ เช่น ชอบคนนี้ ศรัทธาคนนี้เป็นแฟนคลับคนนี้ พูดยอะไรมาฉันก็เชื่อ ขณะอีกคนหนึ่งพูดคล้ายกัน ขนาดอมพระมาพูดก็ยังไม่เชื่อ”

เปลี่ยนตัวเราอย่างยั่งยืนด้วย Transformative learning

อาจารย์ประสิทธิ์กล่าวต่อว่าแนวคิดหลักของ Transformative learning คือทำอย่างไรให้คนๆ หนึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงมุมมองในเรื่องเดิมๆ “กระบวนการหลักของ Transformative learning เป็นการสังเกตเหตุการณ์ที่เราเห็นและดำเนินการอยู่ ซึ่งแต่ละครั้งเหตุการณ์เหล่านั้นให้ผลไม่เหมือนกัน Transformative learning คือการศึกษาว่าอะไรทำให้เหตุการณ์เดียวกันส่งผลไม่เหมือนกัน หมั่นตั้งคำถาม หาเหตุผล หาข้อมูลมาคุยกัน แต่อย่าลืมว่าโดยหลักจิตวิทยาแล้วต่อให้เราไปหาข้อมูลอื่น ๆ มา สุดท้ายเราก็ยังยึดติดกับมุมมองตัวเราเอง แต่เมื่อไรก็ตามที่เราไปคุยกับหลายๆ คน เราจะเริ่มเห็นมุมมองอื่นเพิ่มมากขึ้น ที่สำคัญอีกอย่างของการทำ Transformative learning คือต้องเชื่อมโยงเหตุและผลต่างๆ เข้าหากัน พร้อมกับอธิบายเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้”

“มีอีกตัวอย่างของการหาเหตุผลเพื่ออธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม คือเมื่อเกือบยี่สิบปีมาแล้วในประเทศอินเดียเกิดทุพภิกขภัยเดือดร้อนจากการขาดโภชนาการที่ดี คนอินเดียส่วนใหญ่ยากจน แหล่งโปรตีนก็มักได้จากแหล่งน้ำธรรมชาติ จู่ๆ สัตว์น้ำก็ตายกันเป็นเบือ รัฐบาลให้นักวิจัยไปหาสาเหตุ จึงนำน้ำนั้นมาตรวจพบว่ามียาฆ่าแมลงปนปริมาณมาก แล้วนักวิจัยกลุ่มนี้ก็ศึกษาต่อมามาก พบว่าที่ยาฆ่าแมลงเพิ่มขึ้นเพราะแมลงต่างๆ เข้ามาในเรือกสวนไร่เนาะเยอะมาก ชาวสวนก็ต้องกำจัดมัน ก็เริ่มอธิบายความสัมพันธ์ได้มากขึ้นแล้วว่า สัตว์น้ำตายเพราะยาฆ่าแมลงเยอะเพราะชาวสวนใช้ยามากขึ้น ทีมนักวิจัยจึงคิดต่อไปอีกว่าทำไมแมลงถึงได้เยอะขึ้น”

“เขาใช้เวลาศึกษาเกือบหนึ่งปีเต็มๆ เพื่อตอบใจหย่นี้ ในที่สุดก็ได้คำตอบว่าเพราะกบหายไปจากไร่เนาะ สมดุลทางธรรมชาติจึงเสียไป แมลงก็เยอะขึ้น เกิดคำถามย้อนกลับว่า ทำไมกบจึงหายไป เขาก็วิเคราะห์กันว่าต้นเหตุของการที่กบหายไปไม่ได้อยู่ในทวีปเอเชียแต่อยู่ในทวีปยุโรป เพราะคนฝรั่งเศสชอบกินกบ และในฝรั่งเศสกบมีราคาแพงมาก นักธุรกิจอินเดียเห็นเป็นโอกาส แต่การเลี้ยงกบก็มีค่าใช้จ่ายสูง ประกอบกับกบในอินเดียมีเยอะมาก จึงใช้วิธีการไล่จับกบตามธรรมชาติแล้วส่งขายฝรั่งเศส แต่ไม่เคยนึกถึงว่ากบที่หายไปจากไร่เนาะจะทำให้แมลงมีจำนวนเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบให้ชาวสวนแก้ปัญหาโดยการใช้น้ำยาฆ่าแมลง และยากีโกลอสูร แหล่งน้ำ ปลาทั้งหลายก็ตายไป กลายเป็นปัญหาสุขภาพอันยิ่งใหญ่ของอินเดีย จะเห็นว่าปัญหาเกิดที่อินเดีย แต่ต้นเหตุมาจากฝรั่งเศส การเชื่อมโยง ร้อยเรียงข้อมูลและเหตุผลต่างๆ เข้าด้วยกัน ทำให้แก้ปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น สะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนว่าเวลาทำ Transformative learning นอกจากจะมีข้อมูลแล้ว ต้องสามารถเชื่อมโยง ร้อยเรียงปัญหา เหตุผลต่างๆ เข้าหากันด้วย คือ การคิดเชิงวิภาคหรือการโยงใยข้อมูลนั่นเอง ขณะเดียวกันก็นำเหตุผลของคนรอบข้างมาประกอบการตัดสินใจ ก่อนที่จะสรุปและเริ่มสร้างแนวคิดใหม่ ความเชื่อใหม่ ที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวเรา”

“วงมาที่เนืองงานของเรา ทำไม่โรงพยาบาลส่วนใหญ่ไม่อนุญาตให้ญาติอยู่เฝ้าผู้ป่วยในไอซียู ในขณะที่โรงพยาบาลอื่นในอีกซีกโลกอนุญาตให้ญาติเข้าไปนอนเฝ้าผู้ป่วยในไอซียูได้ เหตุผลอะไรเราจึงไม่ให้ญาตินอนเฝ้าเพราะกลัวเรื่องการติดเชื้อ? ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน? หรือเจ้าหน้าที่กลัวถูกจับผิด เพราะในห้องไอซียูมักเกิดข้อผิดพลาดบ่อย ในขณะที่เดียวกันเมื่อมองในมุมมองของผู้ป่วยและญาติ นี่คือนะเวลาที่เขาคิดต้องการกันและกันมากที่สุด ญาติอยากอยู่กับผู้ป่วยแม้ว่าผู้ป่วยจะตายแต่ก็อยากอยู่ด้วยกันจนวินาทีสุดท้าย ถ้าผู้ป่วยรู้ว่าตัวเองอาการหนัก แน่ใจว่าเขาคงไม่ได้จากเจ้าหน้าที่พยาบาล แต่เขาอยากเห็นหน้าญาติ คนที่รัก เขาอาจจะอยากถ่ายทอดความคิดความรู้สึกบางอย่างก่อนจะจากโลกนี้ไป แต่เราปิดโอกาสกันทั้งหมด นี่เป็นตัวอย่างที่ผมอยากชวนคุยเรื่องของ Transformation เปลี่ยนมุมมองนิดเดียว ทิศนคติของเราจะเปลี่ยนไป”

6 ฐานสำคัญสู่การพัฒนาก้าวหน้าของ R2R

Transformative learning นั้นแทรกซึมอยู่ในกระบวนการเรียนรู้แบบ R2R อย่างเป็นธรรมชาติแรกเริ่มนั้นเราปฏิเสธไม่ได้ว่าความมุ่งมั่น คือพื้นฐานสำคัญในการทำวิจัยของคนทำงานที่ทำงาน R2R แต่ในขณะเดียวกันปัจจัยสำคัญมากอีกประการหนึ่งคือ การเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกันเป็นทีม และการทำงานอย่างมีแบบแผนเป็นขั้นตอน ทั้งหมดหลอมรวมเป็น “6 ฐานความคิดหลักของการทำ R2R” ซึ่งจะสัมพันธ์กับ Transformative learning อย่งไรนั้น อาจารย์ประสิทธิ์ขยายความในส่วนนี้ว่า

“R2R เน้นการสร้างฐานความคิดที่เชื่อมโยงกัน 6 ฐาน เพื่อเป็นฐานรากในการทำ R2R เริ่มจากฐานแรก คือ การให้ การทำเพื่อผู้อื่น ฐานที่ 2 คือ เคารพรัก และให้เกียรติผู้รับบริการ ฐานที่ 3 คือ ร่วมคิด ร่วมคุย ร่วมทำ ฐานที่ 4 คือ การทောင်းความรู้จากการค้นคว้า การวิจัย ฐานที่ 5 คือ การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ นำเข้าสู่ฐานที่ 6 คือ การร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น เพื่อทบทวนประสบการณ์ เหตุและผล” ทั้งหมดเพื่อการให้บริการที่ดีขึ้น และมีคุณภาพมากขึ้น

“R2R เริ่มจากการเปลี่ยนมุมมอง อาศัยกระบวนการคุย ซักถาม ขวนคิด ขวนหาคำตอบ เช่น หากใครสักคนอยากทำ R2R แล้วเดินเข้ามาหาคุณอำนวยการ บอกว่าอยากให้บริการที่ดีขึ้นแก่ผู้รับบริการ คุณอำนวยการจะขวนคิดว่าผู้รับบริการไม่ได้รับบริการที่ดีในเรื่องไหนบ้าง สิ่งนี้จะกระตุ้นให้เขากลับไปมองหาโจทย์ปัญหาและทบทวนกระบวนการทำงานของตนเอง ดังนั้น กระบวนการหล่อหลอมสร้างคน R2R เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพที่ดีขึ้นจึงต้องอาศัยการพูดคุย ไม่เช่นนั้นก็จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเปลี่ยนมุมมองไม่ได้”

“R2R เน้นที่ผู้รับบริการ มองผู้อื่นเป็นตัวตั้ง คนอื่นคิดอะไร อยากได้อะไร เราจะย้อนกลับมามองว่าเราจะทำให้เขาได้อย่างไร หรือแม้กระทั่งการมองไปยังผู้ร่วมงานว่าคิดอย่างไร และเราจะทำงานกับเขาได้อย่างไร ทั้งหมดนี้จะเป็นคำถามที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในกระบวนการทำ R2R และกระบวนการเหล่านี้คือ กระบวนการทำ Reaction ที่เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการทำ Transformation”

“R2R กับ Transformation นั้นเชื่อมโยงกันตลอด แม้กระทั่งหน่วยงาน R2R ที่เริ่มต้นจากศิริราชเมื่อปี 2547

จนตอนนี้ครอบคลุมกว่า 60 จังหวัดทั่วประเทศแล้ว ถ้าใครจะมาปรึกษา ก็ไม่จำเป็นต้องมาที่ โรงพยาบาลศิริราช สามารถทำผ่าน

IT ได้เลย เป็น Transformation ในรูปแบบหนึ่งโดยการอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ทุกวันนี้จะเห็นว่าทุกอย่างทำ R2R ได้หมด แม้กระทั่งคนขับรถ งานเคลื่อนย้าย อย่างคนขับรถของคนที่ขับมาเจดีย์ผมก็กำลัง Transform เขาเช่นกัน ก่อนจะไปไหน ผมจะให้ข้อมูลล่วงหน้า 1 วัน บอกจุดหมายปลายทาง และเวลาที่ต้องการไปถึง เขาจะต้องบอกผมได้ว่าต้องออกจากศิริราชกี่โมง และถ้าผมทำตามนั้น 98% ไม่เคยสาย เป็นการสอนให้เขาศึกษาเส้นทาง และเรียนรู้ว่าการติดของรถในแต่ละวันไม่เหมือนกัน ซึ่งผมจะบอกเขาว่าต้องประเมินและอย่าให้ผมไปสาย นี่คืออีกรูปแบบหนึ่งของวิธีการศึกษาที่ทำได้ทุกวัน บางอย่างต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัย บางอย่างเพียงแค่ศึกษาเรียนรู้เราก็ตอบใจทยได้แล้ว”

“สิ่งที่ R2R พิสูจน์มาตลอดตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปัจจุบันคือ R2R เริ่มต้นจากความคิดพัฒนางาน แต่ระหว่างทางที่พัฒนางานนั้น ทำให้คนที่ทำได้พัฒนาความรู้ด้วย และสุดท้ายเจ้าตัวสามารถพัฒนาตัวเอง การพัฒนางานได้นำไปสู่การพัฒนาคน เกิดเป็นวงจร R2R ที่เริ่มหมุนกลับ คือคนที่ได้รับพัฒนา จะถูกยกระดับจิตใจในการให้ ทำให้คนเหล่านั้นหมั่นหาความรู้พัฒนาความรู้เพราะอยากให้สิ่งดี ๆ แก่ผู้รับบริการ ทุกวันนี้ R2R เหมือนเชื่อมโยงทุก ๆ ปัจจัย จนหาจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดไม่เจอแล้ว R2R กลายเป็นวงจรที่หมุนวนได้ดีขึ้นไปเรื่อย ๆ”

“คนที่เข้ามาทำ R2R จะเกิดการพัฒนาลูกที่สุด คือจิตใจ เกิดการ Transformation ตั้งแต่ความคิด คือคิดว่าผู้รับบริการเป็นอย่างไร ได้สิ่งที่ดีที่สุดหรือยัง แล้วจึงพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ วิถี R2R จะช่วยสอนให้เรามองปัญหาเป็น ให้สะท้อนความคิดจนรู้จักตัวเอง เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นคนอื่น และสุดท้ายความคิดที่เปลี่ยนไปจะนำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมของเรา กระบวนการนี้คือ Transformative learning และถ้ากระบวนการนี้ถูกเสริมด้วยวัฒนธรรม R2R หล่อหลอมจนเป็นตัวเรา สุดท้ายคน R2R ก็จะกลายเป็นคนสนุก กระตือรือร้น อยากแก้ปัญหา และแก้ปัญหาเป็น เพราะรู้ระบบ รู้กระบวนการ ใส่ใจผู้รับบริการ หากเราทำได้ คนเหล่านี้ก็จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น”

“คน R2R ยิ้มแย้มแจ่มใส เพราะความสุขของ R2R เกิดจากผู้รับบริการได้สิ่งที่ดีขึ้น เราทำหนึ่งคนแต่ผู้รับบริการได้สิ่งที่ดีขึ้นสองร้อยคน ความสุขมันเข้ามาที่เราสองร้อยเท่า” เสียงปรบมือดังกึกก้องไปทั้งห้องทันทีที่อาจารย์ประสิทธิ์กล่าวจบ นับเป็นอีกครั้งของการส่งต่อแรงบันดาลใจ และกำลังใจให้กับชาว R2R ที่จะกลับไป Transform มุมมอง วิธีคิด และวิธีทำงาน เพื่อการบริการที่ดีที่สุดด้วยรอยยิ้มและความสุขของคนหน้างาน

นายแพทย์ดิเรก สูดแดน

“3P” คีย์เวิร์ดหลัก พัฒนานวนสู่ความเป็นมืออาชีพ

กลายเป็นเรื่องปกติไปแล้ว เมื่อใครคนใดคนหนึ่งหรือองค์กรใด
องค์กรหนึ่งเริ่มก้าวขาเข้ามาในโลกของ R2R ด้วยความไม่รู้
บาวคนกลัว บาวคนกังวลว่าเราจะทำได้หรือ เราไม่ได้มีความ
รู้เรื่องงานวิจัยอย่างลึกซึ้งเพราะงานวิจัยเป็นเรื่องไกลตัว

กว่าเมื่อได้ลองมาสัมผัสจริงๆ ได้ลงมือปฏิบัติ ลองผิด
ลองถูกด้วยตนเอง กลับเปลี่ยนใจหันมาเทใจหลวงรัก R2R
อย่างถอนตัวไม่ขึ้น

ไม่เพียงแต่ได้รับประสบการณ์ดีๆ ได้มีกัลยาณมิตรที่เข้ามาช่วยด้วย
ช่วยกันในการทำงานเท่านั้น ยังได้แก้ปัญหานานาที่เป็นปัญหาคาราคาซัง
มาทั้งชีวิตการทำงาน ความทุกข์จากการถูกขังในคุกที่ชื่อว่า “งานประจำ” ได้
รับการปลดปล่อยเป็นปิลิตทั้ง หลายคนเมื่อเริ่มเปลี่ยนที่ตัวเองแล้วมีความสุข จึง
ขยายความสุขที่ตนเองมีสู่คนรอบข้าง

นายแพทย์ดิเรก สูดแดน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าวังผา จังหวัดน่าน
ก็เช่นกัน ท่านเป็นอีกหนึ่งคนที่เปลี่ยนจากคนแปลกหน้ามาเป็นคนคุ้นเคยของ
R2R จากนายแพทย์นักระบาดวิทยาก้าวเข้ามาสู่การทำงานวิจัยแบบเรียบง่าย
เมื่อเกิดความสุขใจจึงได้ขยายสู่บุคลากรชาว รพ.ท่าวังผา ต่อไป แต่ขั้นตอน
จะเป็นอย่างไร ไปติดตามกันเลยคะ

งานวิจัย R2R กับงานวิจัยขึ้นหิวใช้อื่นไกล

นายแพทย์ดิเรก เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยา ซึ่งสนใจและสนับสนุน
ให้คนทำงานทำงานวิจัยแบบเข้มข้น หรือที่พูดกันในหมู่นักวิจัยว่า “วิจัย
ขึ้นหิว” ทว่าปัจจุบันนายแพทย์ดิเรกกลับหันมาให้ความสนใจและสนับสนุนให้
คนทำงานทำวิจัย R2R อะไรเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ?

“ผมเป็นนักวิจัย เป็นแพทย์ระบาดวิทยา และผมมาเรียนปริญญาโท ด้านสาธารณสุข ที่มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้มีโอกาสได้ไปเห็นการทำงานวิจัยอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งตอนแรกผมก็ยังไม่เข้าใจว่าคืออะไร สงสัยว่ามันทำไมง่ายจังเลย นั่นก็คืองานวิจัย R2R โดยมีรองศาสตราจารย์ นพ.สมชาติ โตรักษา เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ จากที่ผมฟังในวันนั้น ผมรู้เลยว่า นี่แหละคืองานวิจัยที่ใช่สำหรับผมและเป็นงานที่เหมาะสมกับคนหน้างานบ้าน ๆ อีกหลายคนที่ต้องการแก้ไขปัญหาในงานประจำ R2R เป็นงานวิจัยไม่ต้องเก็บไว้นั่งแกมยังทำให้เกิดการพัฒนาหน้างานอย่างชัดเจน ตอนนั้นผมก็คิดว่างานวิจัย R2R กับงานวิจัยทั่วไปไม่ได้แตกต่างกันเลย เพียงแต่เมื่อนำงานวิจัยมาพูดในมุมมองของ R2R ทำให้ดูเข้าถึงได้ง่าย และเราสามารถทำได้จริงโดยไม่ต้องกลัวว่างานวิจัยจะยุ่งยากเหมือนภาพติดตาที่เราเคยมี จึงมีความคิดว่าจะนำงานวิจัยทั้งสองแบบมาประยุกต์ร่วมกัน”

Purpose, Process, Performance 3 คีย์เวิร์ดสำคัญสู่ความเป็นมืออาชีพ

การจะทำงานสักหนึ่งอย่างให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี นอกจากความมุ่งมั่นทุ่มเทของทีมงานแล้ว เชื่อว่าหลายองค์กรคงมีเคล็ดลับหรือเทคนิคสำคัญเป็นปัจจัยเสริมโรงพยาบาลท่าวังภาคีเช่นกัน

“สำหรับเทคนิคในการชักชวนให้คนหน้างานมาทำงาน R2R ผมขอยกเครดิตให้ คุณจุฬารัตน์ สุริยาทัย คุณอำนาจ R2R ชั้นเทพ ของโรงพยาบาลเรา โดยใช้หลัก 3P คือ Purpose, Process และ Performance

เราคิดว่าจะทำงานได้เป็นระบบขึ้น ซึ่งโรงพยาบาลเราทำงาน HA และ CQI อยู่แล้ว เราจึงเริ่มด้วยการให้คนเก่าๆ ที่ทำได้ดีอยู่แล้วมาคุยกัน หน่วยงานไหนทำอะไรได้ดีบ้างก็เอามาคุยกัน คุยแบบสบายๆ ล้อมวงทานข้าวกลางวันด้วยกันคุยกันไป เรื่องที่เราพูดคุยกันก็เป็นเรื่องราวดี ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานของแต่ละคน การมาเล่าเรื่องเหล่านี้ มันเป็นเรื่องที่ไม่ยากนะ เพราะทุกคนต่างก็อยากจะเล่าเรื่องราวดี ๆ ของตัวเองอยู่แล้ว บรรยากาศในการพูดคุยกันเต็มไปด้วยความสุข เพราะคนทำงานเขาได้เล่าในสิ่งที่เขาภาคภูมิใจ เล่าในสิ่งดี ๆ ที่เขาทำเป็นประจำอยู่แล้วแต่บางครั้งการทำงานทุกวันโดยที่ไม่ได้มีโอกาสกลับมาทบทวนตัวเองเลย มันก็ทำให้เราหลงลืมอะไรหลายอย่างไป เมื่อเราได้มีโอกาสกลับมาคิดทบทวนว่าเราทำอะไรอยู่ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไรบ้าง

ดีหรือไม่ดีอย่างไรทั้งต่อเราและผู้รับบริการ มันก็ช่วยเติมเต็มมุมมองที่อาจจะหล่นหายไป เมื่อคุณอ่านวิจัยขั้นเทพได้เห็นประเด็นที่น่าจะนำมาพัฒนาต่อยอดเป็นงานวิจัย R2R ได้ ก็ชี้ให้คนหน้างานเห็นไปด้วยกันและชวนให้เขานำประเด็นเหล่านั้นมาทำเป็นโครงการงานวิจัยให้ชัดเจน จากนั้นช่วยกันระดมระดมใจให้เขาทำวิจัยได้สำเร็จ ผลที่เกิดขึ้นคือ สุขทั้งผู้ให้และผู้รับบริการสุขภาพ เพราะทำงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ผู้ป่วยก็ได้รับบริการที่ดี คนหน้างานที่ทำ R2R เขาก็แฮปปี้ และอยากทำดีต่อไปเรื่อยๆ”

“นอกจากนี้ โรงพยาบาลท่าวังภาคีก็มีกลุ่ม Young Blood อยู่ เราชักชวนคนที่ไฟแรงอยากทำนู่นอยากทำนี่มาคุยกัน หาทางสนับสนุนให้เขาทำ ให้เขาคิด ไม่ปิดกั้น และสิ่งสำคัญที่ทำให้ Young Blood เหล่านี้โตได้ด้วยตนเอง เราต้องป้อนด้วยการให้เขามีอำนาจในการตัดสินใจ ให้เขาคิดประดิษฐ์โครงการต่าง ๆ ที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วยหรือแม่แต่กระทั่งเพื่อนร่วมงาน เมื่อเขาคิดและทำได้ เขาก็มีความภาคภูมิใจในการทำงาน แต่เราต้องตั้งปณิธานกับตัวเองนะว่าเราจะไม่ขัดและต้องให้เขาลองทำดูก่อน ดีไม่ดีอีกเรื่องหนึ่ง

เขาก็ช่วยระดมระดมใจกันไป เพราะเราอยู่ห่าง ๆ อย่างห่างๆ เมื่อเขาได้โชว์ผลงานเขาก็ภูมิใจว่าทำออกมาแล้วผู้หลักผู้ใหญ่ในองค์กรยอมรับ จากนั้นเราก็กินกลุ่มเก่าและใหม่มานั่งคุยกัน ก็เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพี่กับน้อง ทำให้ทั้งองค์กรรู้สึกสนุกกับการทำงานร่วมกัน”

พัฒนาทีม มีวินัย ใจอาทร

ปัจจุบัน R2R กับโรงพยาบาลท่าวังผาคันเคยกันเหมือนเพื่อนสนิท แคมโรงพยาบาลแห่งนี้ยังกลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นายแพทย์ดิเรกเล่าถึงวิสัยทัศน์ R2R ไปทั้งองค์กรว่า

“สิ่งที่ต้องทำอย่างแรกคือ วิสัยทัศน์ ทีมบริหารต้องกำหนดให้มีกิจกรรมที่สอดคล้อง วิสัยทัศน์ของโรงพยาบาลท่าวังผาคือ ‘เป็นโรงพยาบาลคุณภาพที่น่าไว้วางใจ’ เรามี Motto คือโรงพยาบาลแห่งรอยยิ้ม พัฒนาทีม มีวินัย ใจอาทร เป็นค่านิยมของเรา ซึ่งการพัฒนาทีม ทีมบริหารก็วางนโยบายโดยเน้นเรื่องการพัฒนาด้าน โดยใช้เรื่อง KM และ R2R เช่น ถ้าอยากพัฒนาด้านหน้าเราจะทำอะไรให้คนไข้มารับบริการที่ด้านหน้าได้รวดเร็วมากขึ้น เราก็จะเชิญคนหน้างานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในส่วนนี้เข้ามาช่วยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน โดยใช้ การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ผ่านเรื่องเล่าจากนั้นก็จะมีการถอดบทเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติ อีกอย่างที่สำคัญที่เป็นเหมือนเข็มทิศนำทางให้เราทำงานอย่างมีเป้าหมาย คือ วิสัยทัศน์ของนายแพทย์อภิชาติ รอดสม ท่านเป็นอดีตผู้อำนวยการของโรงพยาบาลท่าวังผาค ซึ่งท่านกล่าวไว้ว่า ‘คนสำราญ งานสำเร็จ’ ดังนั้น เราจึงสร้างองค์กรของเราให้เป็นองค์กรแห่งความสุข คนในองค์กรมี Happy 8 ซึ่งทุกอย่างสอดคล้องกันทั้ง วิสัยทัศน์ และค่านิยมของเรา ทำให้เราค่อย ๆ เรียนรู้และเติบโตแบบองค์กรแห่งความสุข”

“อันดับต่อมาคือ เราต้องระดมพลทำงานวิชาการ ทีมบริหารต้องมาพูดคุยว่า วิสัยทัศน์ของเราคืออะไร เพื่อหาข้อสรุป ทำให้เป้าหมายชัด เพื่อให้หนทางในการเดินไปถึงเป้าหมายไม่ขรุขระ เช่น โรงพยาบาลท่าวังผาของเรา ได้ข้อสรุปว่าเรามุ่งเน้นที่เรื่องคุณภาพการบริการ ความปลอดภัย การบริการที่ได้

มาตรฐาน การสร้างความไว้วางใจระหว่างผู้ป่วยกับบุคลากรสาธารณสุข การเข้าถึงจิตวิญญาณของผู้ป่วย การทำงานอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง รวมถึงเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เราก็เริ่มพูดคุยกับคนหน้างานทุกส่วน โดยการเลือกใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ เข้ามาเป็นจุดเริ่มต้นในการหาประเด็นในการพัฒนาและนำมาต่อยอดเป็น R2R เราจึงมีผลงานวิชาการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเราสามารถทำทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นงานวิชาการที่ตอบสนองวิสัยทัศน์ขององค์กร

การทำ KM และ R2R ไปพร้อม ๆ กันได้ ทำงานทุกอย่างให้สอดคล้องกัน คนหน้างานก็ไม่เหนื่อยเพราะไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อนและได้ผลสำเร็จครบถ้วนดังที่ตั้งใจไว้

“ผมเข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าวังผาเมื่อปี 2552 หนึ่งปีต่อจากนั้น เราทำนโยบายว่าขอให้โรงพยาบาลท่าวังผามีผลงาน R2R ส่งเข้าประกวดก่อน จะมากจะน้อยไม่เป็นไร อยากลองสนาม อยากฝึกประสบการณ์ให้คนหน้างาน เราจึงสร้างตาราง Timeline ให้ชัดเจน พวกเราโชคดีที่มีผู้อำนวยการที่เก่งอย่าง คุณจุฬารัตน์ สุริยาทัย ที่เป็นผู้จัดการ เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกทุกอย่างสมกับที่เรียกว่าคุณอำนวย

ทำให้ในที่สุด เราก็มีผลงาน R2R ส่งเข้าประกวด แม้จะยังไม่ได้รับรางวัลก็ไม่ใช่ไร เพราะอย่างน้อยเราได้ทำตามปณิธานคือการได้มีผลงานส่งเข้าประกวดแล้ว ก้าวเข้าสู่ปีที่สองเราจึงนำข้อมูลของปีแรกมาวิเคราะห์ พบว่าทีมเราอ่อนเรื่องการใช้สถิติ อ่อนเรื่องการเขียนรายงาน อ่อนเรื่องการนำเสนอ เราจึงช่วยกันเติมเต็มในสิ่งที่เป็นจุดอ่อนของเรา เติมเต็มสิ่งที่เราขาดหายไป โดยการเชิญผู้ที่มีความรู้ในพื้นที่มาแนะนำว่างานวิจัยชิ้นนี้ควรใช้สถิติอย่างไร การออกแบบงานวิจัยถูกต้องและรัดกุมหรือไม่ รวมถึงจะเขียนและนำเสนอผลงานอย่างไรให้ถูกใจกรรมการ ผลของการทำงานหนักและทุ่มเท ทำให้ปี 2553 - 2557 เราติดหนึ่งในแปดของผลงาน R2R ดีเด่น ระดับชาติ”

ทีมเวิร์กทำให้ความสำเร็จ

นายแพทย์ดิเรกเล่าให้เราฟังต่อด้วยว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ R2R ของโรงพยาบาลท่าวังมาประสบความสำเร็จ คือ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน และทีมงาน ก่อนจะขยายความว่า

“เรามีข้อตกลงร่วมกัน มีทีมคุณอำนวยที่เข้มแข็ง มีการติดตามงานเป็นระยะ ที่สำคัญเราถือว่างาน R2R ไม่ใช่งานวิจัย แต่เป็นผลงานวิชาการที่ทุกผลงานมีคุณค่า คุณหมอบอกว่ามีคุณค่า เจ้าหน้าที่ทำก็มีคุณค่า และกรณีเวที การได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้าฝ่ายหัวหน้างานทุกคน ทำให้ทุกคนสามารถไปด้วยกันได้ และแค่การชื่นชมด้วยช่อดอกไม้ดอกเดียวก็มีคุณค่ามาก ทำให้คนในองค์กรรู้สึกภาคภูมิใจ เมื่อมีเวทีการนำเสนอระดับจังหวัด ระดับประเทศ คนงานสามารถที่จะไปถ่ายถอดสร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่นติดตามเราได้ มันก็เป็นความสุขของเขา”

“ทุกวันนี้เรายังทำงานหนักและทุ่มเทอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดตารางเวลาการทำงานให้เป็นระบบ เริ่มต้นจากการพูดคุยกันเพื่อหาประเด็นในการทำวิจัย เข้าสู่การประชุมครั้งแรกโดยการนำเสนอข้อมูลโครงร่างงานวิจัยคร่าว ๆ ประชุมครั้งที่สองก็นำโครงร่างที่ได้ปรับแก้มาพูดคุยกัน ประชุมครั้งที่สามก็ติดตามผลการดำเนินการรวมถึงแนวทางการสรุปผลงาน ซึ่งการที่เราประชุมไม่ใช่การมาขึ้นเขียนนะ เป็นการเข้ามาพูดคุยเพื่อหาแนวทางในการทำงานวิจัยให้ง่ายขึ้น คล่องขึ้น และครั้งสุดท้ายการประชุมเป็นการนำเสนอผลงานจริง ๆ ที่ได้ไปทำกันมา นำเสนอที่เวทีนำเสนอของโรงพยาบาลต่อหน้าบุคลากรทั้งโรงพยาบาล เมื่อถึงเดือนมีนาคม-เมษายน ที่ทาง R2R ประเทศไทย เปิดรับผลงานสมัครผลงาน R2R ดีเด่น เราก็มีชิ้นงานที่พร้อมจะนำเสนออยู่แล้ว

“เราให้ความสำคัญกับทุกผลงานที่เกิดขึ้น เพราะทุกผลงานมีคุณค่า Motto ที่เราพูดประจำคือ ทุกผลงานมีคุณค่า เราสนใจว่าแม้กระทั่งคนงานที่คิดประดิษฐ์เรื่องการวางถังออกซิเจน ใครฟังอาจจะรู้สึกเป็นเรื่องปกติมากไม่เห็นมีอะไรซับซ้อนเลย แต่แนวคิดของพวกเราคือ ไม่ดูถูกผลงาน ดังนั้นผลงาน R2R ในโรงพยาบาลท่าวังมาจึงเกิดขึ้นมาก เราให้ความสำคัญกับ Direction เพราะหากคนในองค์กรคิดที่จะพัฒนางาน นั่นคือ สัญญาณที่ดีแล้วเพราะองค์กรนั้นกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และสามารถเติบโตต่อไปได้แน่นอน”

“ผมเชื่อว่าสิ่งแรกที่คุณเอื้อต้องมีคือ ความรู้และทัศนคติที่ดีกับการทำงานวิจัย คุณเอื้อต้องศึกษาต้องรู้ว่า R2R คืออะไร รู้ในหลักการ ถ้ารู้รายละเอียดได้ยิ่งดี แต่ถ้าเป็นผู้บริหารอาจจะรู้ในหลักการเบื้องต้น และมองภาพรวมทั้งหมดได้ และมีทัศนคติที่ดีกับงาน R2R ผมโชคดีที่ได้เรียนที่มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้เห็นข้อแตกต่างระหว่างงานวิจัยที่ Full paper กับงานวิจัยที่สามารถพัฒนางานได้จริง อันที่สองผมว่าต้องมีการวางวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจนเพื่อให้คนในองค์กรไปด้วยกันได้ อีกข้อที่สำคัญคือการทำให้งาน R2R หรืองานคุณภาพเป็นเรื่องที่ไม่ยุ่งยาก เพราะเรามักจะคิดว่าเวลาทำงานวิจัยเสร็จ อันนี้ไม่ได้ไม่ใช่ แต่เราจะบอกว่าดีมาก แต่จะดีมากขึ้นถ้าเพิ่มตรงนั้นตรงนี้ เป็นต้น”

“ผมเชื่อว่าผู้บริหารต้องการให้องค์กรพัฒนา ก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ เพราะเป็นผลงานของคุณและทีมงาน การพัฒนาคนเป็นสิ่งที่สำคัญ ทั้ง R2R และ KM หรือการพัฒนาคุณภาพต่าง ๆ มันเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดการพัฒนาดน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และแน่นอนถ้าทีมเราคิดเป็นและทำให้เป็นผลลัพธ์ องค์กรเจริญแน่นอน ผู้บริหารจะสบายใจและไม่เหนียวมาก ไม่ว่าจะมีความพัฒนาคุณภาพรูปแบบใดก็ตามจะทำให้เราก้าวหน้าขึ้นกว่าเดิม ถ้าอยากทำก็ทำเลยครับ เพราะถ้าท่านคิดว่ายุ่งยากท่านก็จะไม่ได้ทำ ไม่เข้าถ้าเสียจะได้ลูกเสียได้อย่างไร” นายแพทย์ดิเรกกล่าวทิ้งท้ายไว้อย่างน่าคิด

R2R สร้าง+सानใจ

จากไม่รู้...สู่ Young Blood รุ่นใหม่อย่างเต็มตัว

คุณวัชรกร ภิมาลย์
นักกายภาพบำบัด โรงพยาบาลท่าวังผา จังหวัดน่าน

R2R คืออะไร นี่คือคำถามที่พุ่งขึ้นมาในหัวของคุณวัชรกร ภิมาลย์ หรือ คุณจุก นักกายภาพบำบัด โรงพยาบาลท่าวังผา จังหวัดน่าน ตอนที่ได้ยินคำว่า R2R ครั้งแรกเมื่อหลายปีก่อน ซึ่งเธอยอมรับว่า เมื่อได้ยินก็ไม่ว่า R2R คืออะไร ไม่รู้ว่าจะทำไฉนแล้ว ถ้าทำจะเริ่มต้นอย่างไร ทว่าปัจจุบันคุณจุกกับ R2R กลายเป็นเพื่อนสนิทกันก็ว่าได้ ไปฟังเธอเล่าถึงที่มาที่ไปของการก้าวเข้ามาสู่ถนนแห่งความภาคภูมิใจสายนี้กันดีกว่า

เพราะเปิดใจรู้จักจึงรัก R2R

คุณจุกเล่าย้อนให้เราฟังด้วยน้ำเสียงสดใสถึงวันแรกที่รู้จัก R2R ก่อนจะกลายมาเป็นคนคุ้นเคยในปัจจุบันว่า

“โรงพยาบาลท่าวังผาเริ่มทำ R2R มาตั้งแต่ปี 2552 ตอนนั้นถึง ๆ ว่า R2R คืออะไร จึงยังไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วม เพราะในความคิดเราถ้าพูดถึงงานวิจัยเราก็มักจะคิดถึงงานวิจัย 5 บท เปเปอร์หนาเป็นร้อยหน้า มีสถิติที่ยุ่งยากุ่นวาย จึงไม่อยากจะเข้าร่วม จนกระทั่งปี 2554 พี่น้อยหน้า (คุณจุฬารัตน์ สุริยาทัย) และ นายแพทย์ดิเรก สุดแดน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าวังผา ก็ชักชวนเข้ามาทำ R2R โดยที่เราไม่รู้เรากำลังทำ R2R อยู่ นับว่าเป็นกลวิธีที่แนบเนียนมาก โดยพี่น้อยหน้าเริ่มจากการเข้ามาพูดคุยกับเราว่าเป็นอย่างไรบ้าง ทำงานเป็นอย่างไร มีปัญหาตรงไหนไหม มีความภูมิใจอะไรในการทำงานบ้าง จากนั้นพี่น้อยหน้าก็ส่งเอกสารมาให้เขียนเกี่ยวกับ ความภาคภูมิใจในการทำงานของเราว่ามีอะไรบ้าง แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นในงานคืออะไร นอกจากนี้

ก็ยังมีส่วนช่วยของผลงานที่เคยทำมาแล้วให้นั่งอ่าน เมื่อเราเปิดใจนั่งอ่านผลงานเหล่านั้น เราก็เริ่มเข้าใจมากขึ้นเพราะงานวิจัยเหล่านี้ไม่ยากเลย เป็นงานที่ทำงานที่ตัวเอง ที่สำคัญเป็นงานที่ทำแล้วสามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในการทำงาน เพราะคนทำงานเองก็มีความสุขที่ได้แก้ปัญหาหน้างานและที่สำคัญสุขเพราะได้ทำเพื่อผู้ป่วย

จากความเข้าใจก็กลายเป็นความสนใจและอยากรู้จัก R2R ให้มากขึ้น จึงได้ตัดสินใจเข้าร่วมทีม R2R ตั้งแต่ตอนนั้น”

“จากนั้นจึงได้เริ่มเรียนรู้และพัฒนางานวิจัยมาเรื่อยๆ ผ่านเรื่องเล่าและการจัดการความรู้ รวมทั้งการติดตามค้นหา R2R เิงรุกที่หน้างาน โดยมีพี่น้อยหน้าและนายแพทย์ดิเรก สุดแดน คอยเติมเต็มวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับ R2R งานวิจัยเชิงคุณภาพ เทคนิคการเขียน การใช้สถิติอย่างง่าย และเทคนิคการนำเสนอผลงาน และในที่สุดผลของการเรียนรู้ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจมาตลอดปี ที่ต้องยอมรับว่าทั้งเหนื่อย สนุก และมีความสุขก็แบ่งบาน เพราะในปี 2555 ก็ส่งผลงานเข้าไปประกวดกับ R2R ประเทศไทย ตอนนั้นดีใจที่อย่างน้อยเราสามารถส่งผลงานประกวดได้ มีคาดหวังนิดหน่อยว่าเราอาจจะได้รับรางวัล เพราะเรานับว่าเป็นมือใหม่ในสนาม ปีนี้ก็เป็นปีแรกที่ส่งเข้าประกวดด้วย และเราก็ได้รับข่าวดีว่า ได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัล R2R ดีเด่นระดับทุติยภูมิ ภูมิใจมากกว่าผลงานของเราที่ทำอยู่ทุกวัน ทำให้เราไปไกลถึงขนาดได้รับรางวัล เป็นความภูมิใจที่ความตั้งใจของเราเกิดผล ตอนนั้นมุ่งมั่นที่จะทำต่อไป ไม่ใช่เพราะได้รับรางวัลแต่เป็นเพราะเรามีความสุขที่ได้ทำให้งานประจำของเราเกิดคุณค่าต่อผู้ป่วยและเกิดคุณค่าต่อตัวเอง

จุดพลิกผันที่จับเปลี่ยน...มาเป็นคุณอำนวย

หลังจากได้รับรางวัลเรามีปณิธานที่มุ่งมั่นว่าจะทำ R2R ต่อไปเรื่อยๆ เพราะทำแล้วรู้สึกมีความสุขและทำให้การทำงานมีคุณค่า เหมือนฟ้ารู้เลยส่งบททดสอบมาให้ เพราะในปี 2555 ช่วงการเตรียมผลงาน R2R ส่งเข้าประกวด พี่น้อยหน้าคุณอำนวยชั้นเทพของเราต้องเดินทางไปต่างประเทศ เราจึงมีโอกาสเข้ามาช่วยแก้ไขและตรวจผลงาน R2R ที่จะส่งประกวดในงานประชุมวิชาการของกระทรวงสาธารณสุข เราทุ่มเทกับตรงนั้นค่อนข้างมาก อยากทำให้เต็มที่ ผลปรากฏว่าผลงานที่เราช่วยดูได้รับรางวัลและมีโอกาสได้เข้าไปนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการกระทรวงสาธารณสุข เรายิ่งรู้สึกภาคภูมิใจและอยากทำต่อ ซึ่งโดยส่วนตัวของงานเบื้องหลังอยู่แล้วจึงตัดสินใจก้าวเข้ามาเป็นคุณอำนวยร่วมกับพี่น้อยหน้าอย่างเต็มตัว กลายเป็นคุณอำนวยรุ่นที่ 2"

ผลงานที่ภาคภูมิใจ Young Blood ทำได้ ไม่ใช่เรื่องยาก

"สิ่งที่ประทับใจในงาน R2R เป็นเรื่องล่าสุดที่เราเข้าไปทำ เป็นเรื่องการพัฒนาารูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในชุมชน เริ่มต้นจากที่พี่น้อยหน้ามาบอกว่ามีงานให้เราเข้าไปช่วยทำหน่อยเป็นงานในชุมชน เมื่อตกปากรับคำก็ทราบว่าเป็นการทำงานนอกเวลาด้วย เราต้องเข้าไปตรวจสภาพปอดของคนในชุมชน คือ ผู้ที่งดสูบบุหรี่ ตอนนั้นเราคิดว่าเราต้องอยู่คนเดียวแน่นอน เพราะการตรวจสภาพปอดไม่ใช่เรื่องง่าย เราต้องทำให้ได้ตามเกณฑ์จึงต้องใช้เวลาเนิ่นๆ คงไม่มีใครมาอยู่เป็นเพื่อน แต่เราคิดผิด เพราะผู้นำชุมชนเข้ามาอยู่กับเราตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ อยู่ตั้งแต่การตรวจผู้ป่วยรายแรกจนถึงรายสุดท้าย ซึ่งตลอดเวลาที่ทำงานเรามีรอยยิ้ม พุดเล่น แวเล่นกับเราตลอด เพื่อไม่ให้เราเครียดหรือเหนื่อยเกินไป ทำให้เรารู้สึกว่าชุมชนเป็นมิตรกับเรา จึงตั้งใจจะทำสิ่งดีๆแบบนี้เพื่อชุมชนต่อไปเรื่อยๆ"

เทคนิคการเป็นคุณอำนวยแบบฉบับ Young Blood

"เราได้เรียนรู้หลายอย่างมากจากการเป็นคุณอำนวย นอกจากความภูมิใจที่ได้รับแล้ว เรายังมีความเข้าใจ R2R มากขึ้น เทคนิคแรกของเราคือการเปิดใจและเรียนรู้ ความคิดเราเปลี่ยนไปค่อนข้างมาก ก่อนหน้านั้นถ้าพูดถึง R2R เราจะคิดไม่ออกว่าคืออะไร และไม่สามารถบอกต่อกับคนอื่น ๆ ได้ว่า R2R คืออะไร เมื่อเราเปิดใจรับมาลุย มาจับงาน R2R มากขึ้นเราก็เริ่มเข้าใจ เราพบว่า ทุกอย่างที่เกิดขึ้นในหน้างานเราสามารถจับมาทำเป็น R2R ได้ทั้งนั้น ต่อมาเราเริ่มสนุก เริ่มต้องการเรียนรู้มากขึ้นและอยากนำความรู้ที่มีขยายต่อสู่ผู้อื่น เพราะเชื่อว่า หากไปพูดกับคนอื่น ๆ เขาก็จะรู้สึกไม่ต่างจากเรา เราเลยอยากเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เขาเข้าใจ R2R ได้ง่ายขึ้น ให้เปิดใจและมาทำ R2R แบบเรา เพราะตัวเราเองหากไม่ได้โอกาสเรียนรู้จากพี่น้อยหน้าและอาจารย์ที่เข้ามาสอนก็คงไม่มาถึงจุดนี้ เพราะเมื่อก่อนหากพูดถึงงานวิจัย เรายังมองเห็นสถิติที่ยากมากรอเราอยู่ แต่พอได้เรียนกับอาจารย์ทำให้เราเข้าใจและรู้สึกว่าการไม่ยากเลย ยิ่งพอทำงานแต่ละขั้นสำเร็จ เรายิ่งรู้สึกว่าการงานของเรามีคุณค่า แม้จะเป็นเพียงเรื่องเล็กๆ แต่มันมีคุณค่าและมีประโยชน์มาก เราจึงอยากให้ผู้อื่นเข้ามาสัมผัสความรู้สึกแบบเราบ้าง จึงกล่าวได้ว่า เอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่ควรนำมาใช้"

“นอกจากนี้ เรายังได้เรียนรู้หัวใจสำคัญในการเป็นคุณอำนวยที่จะสนับสนุนให้นักวิจัยของเราทำงานได้สำเร็จ นั่นคือ การทำงานอย่างต่อเนื่อง เพราะถ้าเราปล่อยไปทุกอย่างมันก็จะหยุดชะงักทันที แต่ถ้าเรามีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องจะทำให้นักวิจัยของเราตื่นตัวตลอดเวลาและรับรู้ เราใส่ใจและเฝ้ามองอยู่เสมอ นะ เทคนิคการตามที่ดีที่สุดคือ การเข้าไปหาเขาโดยเฉพาะช่วงเวลาที่เขาว่าง ไปพูดคุยแบบสบายๆ ไม่ทำให้เขารู้สึกว่าเราจะไปเอาอะไรจากเขา พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการทำงาน เพราะบางครั้งที่เขาไม่ทำต่อหรืออยากหยุด อาจเกิดจากการมีปัญหาเข้ามาแล้วเขาหาทางออกไม่ได้จึงไม่ทำต่อ พอเราไปเสนอแนะเขาก็ทำต่อได้ และหัวใจอีกอย่างที่สำคัญคือ เราต้องทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ เพียงเท่านั้นเราก็จะสามารถซื้อใจนักวิจัยของเราให้ทำงานจนสำเร็จและทำงานอย่างมีความสุขได้”

ชื่อ (ใจ) Young Blood อย่างไรให้สำเร็จ

“สิ่งที่อยากแนะนำโรงพยาบาลอื่นๆ ในการสร้างคุณอำนวยคลื่นลูกใหม่คือ อันดับแรกต้องให้เขาเข้ามามีส่วนร่วม กับ R2R ก่อน ให้อุ่นใจว่าไม่ใช่เรื่องยาก เป็นเรื่องที่เรพบเห็นได้ในหน้างาน สองคือเรื่องใจ ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา ทำให้เขาเห็นว่าเรามีความจริงใจต่อกัน มุ่งหวังอยากให้พัฒนาศักยภาพขึ้นมา สามคือเรื่องสิ่งตอบแทนซึ่งเราจะไม่พูดถึงก็ได้ อาจจะไม่ใช่การให้เงินแต่เป็นสิ่งของเล็กๆน้อยๆ เพียงเป็นการแสดงความยินดี ความชื่นชมระหว่างกัน เช่น โรงพยาบาลของเราจะมีการชื่นชมกันอยู่เสมอถ้าผลงานได้ไปนำเสนอไม่ว่าจะเป็นระดับใดเราก็จะได้รับช่อดอกไม้เพื่อชื่นชมและเป็นกำลังใจ การเข้ามาอยู่จุดนี้ทำให้รู้ว่า คน R2R ทำเพื่อให้อื่นมากกว่าทำเพื่อตนเอง สิ่งที่เราได้รับนั้นคงไม่พ้นความอิมเมจและการได้ระบบงานที่ดีขึ้น ซึ่งนั่นก็ส่งผลดีกับทั้งตัวเราและผู้ป่วยของเราอีก”
คุณจุกกล่าวทิ้งท้ายพร้อมรอยยิ้มสดใส

R2R ฉบับชาวบ้าน เริ่มด้วยจิตใจที่ดวงงาม เพื่อเปลี่ยนชุมชน

คุณศุภารัตน์ เสาแดน
รองนายก อบต.ติมตอง จังหวัดน่าน

ว่ากันว่า ไม่ว่าจะกิจการงานใดๆ ถ้าเราเริ่มต้นจากตัวเรา เริ่มจากเรื่องใกล้ตัวจะทำได้ง่าย และโอกาสประสบความสำเร็จก็มีสูง เช่นเดียวกับคุณศุภารัตน์ เสาแดน หรือที่ใครๆ ต่างรู้จักในนาม “ป้าเบิ้ม” รองนายก อบต.ติมตอง จังหวัดน่าน ที่มองเห็นปัญหาเรื่องการดื่มสุราของคนในชุมชนว่าเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาอื่นๆ ทั้งปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาสุขภาพ ปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งทุกปัญหาล้วนส่งผลกระทบต่อคนทั้งชุมชน ป้าเบิ้มครุ่นคิดอยู่นานว่าจะแก้ปัญหามาในชุมชนอย่างไร จะเริ่มต้นอย่างไร จะชักชวนใครเข้ามาช่วยกันทำบ้าง เพราะตัวเองไม่ได้มีความรู้มากมายและคิดว่า หากทำคนเดียวคนเดียวย่อมไม่สามารถแก้ปัญหามาได้แน่นอน จึงเริ่มต้นจากใจที่มุ่งมั่นที่จะทำเพื่อชุมชนและค่อยๆ หาเพื่อนร่วมทางในการแก้ปัญหามา จนได้มารู้จักกับ R2R เริ่มต้นจากไม่รู้จกขยับมารัก และประสบความสำเร็จอย่างงดงาม

ป้าเบิ้มเล่าให้เราฟังอย่างภาคภูมิใจในผลงานชิ้นเอกที่ชาวบ้านตัวเล็ก ๆ อย่างเธอก็สามารถทำได้ ตลอดการสนทนา เธอแทนตัวเองว่า “ป้า” ทำให้บรรยากาศในการพูดคุยเป็นกันเองและที่สำคัญเราสามารถสัมผัสถึงความสุขและความอึดใจของป้าเบิ้มจากเรื่องเล่าที่เธอตั้งใจถ่ายทอด เรื่องราวจะเป็นอย่างไรไปฟังพร้อมกันเลย

จุดเปลี่ยน (ใจ) ที่อยากทำวิจัย เพื่อแก้ปัญหาชุมชน

“จุดเปลี่ยนที่ทำให้ป้าอยากทำอะไรเพื่อเปลี่ยนแปลงชุมชน ต้องย้อนกลับไปเมื่อ พ.ศ. 2547 สถาบันรักลูกของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้เข้ามาจัดโครงการครอบครัวเข้มแข็ง ตอนนั้นจังหวัดน่านถูกเลือกเป็นหนึ่งในแปดจังหวัดนำร่องและบ้านวังฆ้องเองก็ถูกเลือกเป็นหนึ่งในสิบสองชุมชนต้นแบบของจังหวัดน่าน การอบรมในครั้งนั้นป้าได้เรียนรู้หลายอย่างจากวิทยากรที่จะช่วยทำให้ครอบครัวเข้มแข็งจนกลายมาเป็นชุมชนเข้มแข็ง เมื่อจบการอบรมป้าก็กลับมาเป็นมาวิทยากรกระบวนการให้กับคนในชุมชน โครงการที่ป้าเริ่มต้นเป็นโครงการแรกคือโครงการสายสัมพันธ์ของครอบครัว เรื่องทุกข์สุขของครอบครัว ซึ่งกลุ่มเป้าหมายของเราคือทุกครอบครัวในชุมชน เราเข้าไปพูดคุยเหมือนถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ ทำให้รู้ว่าทุกคนมีความทุกข์เหมือนกันและแต่ละกลุ่มก็มีความทุกข์แตกต่างกัน แม้บ้านก็มีทุกข์แบบแม่บ้าน ผู้สูงอายุก็มีทุกข์ในแบบของตัวเอง ส่วนเด็กกลุ่มที่ดูเหมือนจะไม่มีมีความทุกข์ เขาก็มีทุกข์ในแบบของเขาเนาะ เราได้ฟังความทุกข์ของคนหลายกลุ่ม เรานำมาคิดว่า เราพอจะมีวิธีการช่วยเขาเหล่านั้นได้ไหม จึงเริ่มต้นจากสิ่งที่พอจะแก้ได้ก่อน นั่นคือ กลุ่มเด็กที่เขาที่มีความทุกข์คือการเห็นพ่อแม่ดื่มเหล้า เด็ก ๆ เล่าให้ฟังว่าเวลาเขาเลิกเรียนแล้วกลับมา ก็อยากเจอพ่อแม่ แต่กลับเห็นพ่อแม่ที่กลับจากทำงานมาตั้งวงดื่มเหล้ากับเพื่อน ๆ กว่าจะแยกย้ายและกลับเข้าบ้านก็ดึก

เด็ก ๆ ทุกข์มากแต่พูดอะไรไม่ได้ ซึ่งมันตรงกับสิ่งที่เราเห็น คือ คนในชุมชนดื่มเหล้าจำนวนมาก เมื่อดื่มเหล้ามักจะตามมาด้วย อบายมุขอีกหลายอย่าง สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ทำให้คนในชุมชน ทั้งลูกเล็กเด็กแดง หนุ่มสาว คนเฒ่าคนแก่มีความทุกข์ เพราะ เมื่อเมามากจะมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้ง นอกจากนี้ เมื่อเมาแล้วไป ขับรถก็เกิดอุบัติเหตุ หลายคนเสียชีวิต บางคนพิการ อีกทั้ง ยังป่วยด้วยโรคที่เกิดจากการดื่มสุรารั้งพิษสุราเรื้อรัง โรคตับ ทำให้คนในชุมชนเสียชีวิตไปเยอะ คนรอบข้างก็เป็นห่วงและ เสียใจ โดยเฉพาะเด็ก ๆ พอเรานึกถึงสภาพจิตใจของเด็กที่อยู่ในเหตุการณ์แบบนั้นบ่อย ๆ เราก็อยู่เฉยไม่ได้ เราก็เลยคิดว่า น่าจะหามาตรการการขึ้นมาแก้ปัญหาดังกล่าว”

ไฟฝันติด เพราะพลังที่ต้องการเปลี่ยนชุมชน

“เมื่อตั้งใจจะสนับสนุนให้เกิดมาตรการเรื่องงดเหล้าในชุมชน เราก็ต้องใช้ความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาจากการเข้าอบรมกับสถาบัน รักลูก แต่ตั้งแต่เกิดมาตัวเองยังไม่เคยเป็นวิทยากรกระบวนการ และทีมแกนนำที่เข้าร่วมอบรมด้วยกันเพียง 5 คน อาจจะไม่ เพียงพอสำหรับการขับเคลื่อนงานนี้ บ้าจึงคิดว่าต้องหาตัวช่วย มาเสริมแรงในการทำงานนี้จึงได้เชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและ แกนนำในชุมชนที่มีแว้วว่าจะช่วยขับเคลื่อนได้เข้ามาเป็นทีม วิทยากรกระบวนการ โดยตัวป่าจะเป็นผู้นำสังทนนาการ เราคิดว่า การทำกระบวนการกับชาวบ้านต้องทำให้สนุกด้วยบรรยากาศ ผ่อนคลายเพราะชาวบ้านไม่ชอบแน่นอนถ้าจะต้องมานั่งฟังเพียง อย่างเดียว เขาจะชอบที่ได้ร่วมสนุก เราจึงใช้ความสนุกเหล่านั้น เข้ามาทำให้ผ่อนคลายและรู้สึกเป็นกันเอง จากนั้นเราจึงเริ่มเข้าสู่กระบวนการระดมความคิดเพราะเราเชื่อว่าหากเขามีส่วนใน การคิด เขาก็จะให้ความร่วมมืออย่างดี บรรยากาศการระดม ความคิดไม่ได้ราบรื่นซะทีเดียวเพราะมีทั้งคนที่เห็นตรงและเห็น ต่าง แต่เราก็ใช้เหตุผลในการพูดคุยกันรวมทั้งตั้งเป้าหมายร่วมกันว่าเราจะทำเพื่อชุมชนของเรา สุดท้ายเราจึงได้มาตรการที่ทุกคนร่วมกันคิดขึ้นมา นั่นคือ การงดสุราและอบายมุขในงานศพ”

หนทางสู่เป้าหมายไม่ง่าย

จึงหากลยุทธ์ใหม่เพื่อสานฝัน

“ต้องยอมรับว่าช่วงเริ่มแรก มาตรการนี้ถูกต่อต้านด้วย คนบางกลุ่ม ไม่เห็นด้วยกับการงดสุราและอบายมุขในงานศพ เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นวิถีชาวบ้านมาตั้งแต่โบราณ ทีมแกนนำ ก็เข้าใจว่า เราไปบอกให้เขาเลิกแล้วหวังให้เขาเลิกได้เลยใน ตอนนั้น ก็เป็นเรื่องยาก จึงค่อยๆ ช่วยกันหาวิธีการอื่นๆ ลองผิดลองถูกกันไป ทั้งการทำเวทีประชาคมโดยมีผู้นำ หมู่บ้านเข้าร่วมด้วย ซึ่งมติในที่ประชุมบอกว่า ต้องงดสุราและ อบายมุขในงานศพ เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้วายชนม์และเพื่อวิถี พอเพียง เมื่อมีงานศพเราก็จะไปพูดคุยกับเจ้าของงานว่า เราจะขอติดป้ายประชาสัมพันธ์งดสุราและอบายมุขในงานศพ เราใช้วิธีการขอร้องและทำให้เขารู้ว่าเราต้องการทำสิ่งดีดี ให้เขา ช่วง 1-2 งานแรกยังเป็นเรื่องที่ยากอยู่ เพราะ นักดื่มยังไม่รู้สึกอะไร แต่เมื่อผ่านไปงานที่ 3 4 5 จำนวนนักดื่ม และผู้เล่นพนันในงานลดลง คนที่ยังทำอยู่เขาก็เกิดละอายใจ กับตัวเองว่า เอ๊ะ! ทำไมคนอื่นไม่ทำแต่เรายังทำอยู่ เราจะฝันทำไม จึงนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่คนเหล่านั้นถูกคิด เพื่อเปลี่ยนตัวเองและเป็นสัญญาณที่ดีกับมาตรการของเรา”

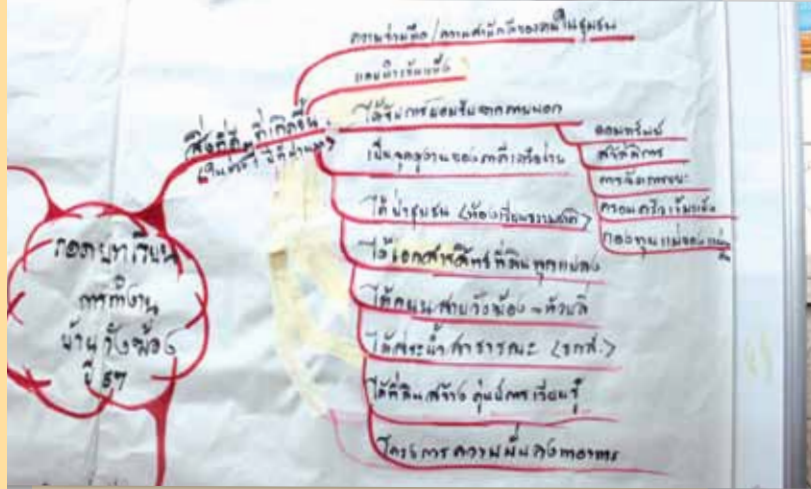
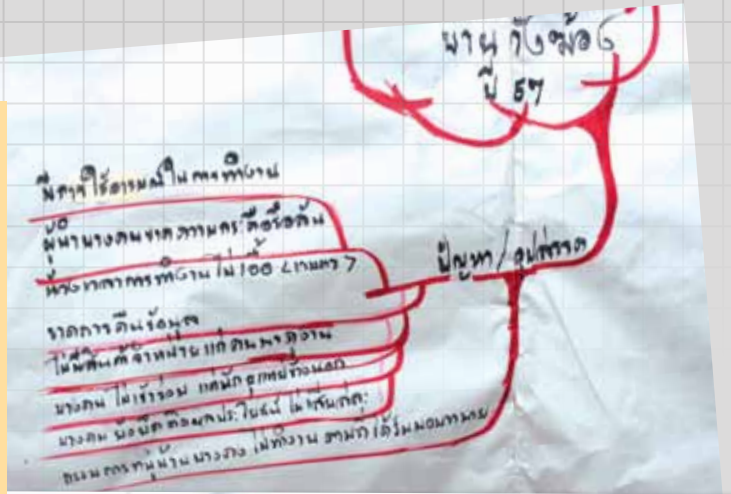

“เมื่อเราจุดไฟติดแล้ว เราก็ต้องพยายามใส่เชื้อเพลิงเข้าไปเพื่อไม่ให้ไฟดับ กลยุทธ์ต่อมา เราจึงใช้การสร้างความตระหนักให้ชาวบ้านคนอื่นๆ ที่ไม่ได้จัดงาน ว่าหากจัดงานด้วยตนเองทั้งงานรื่นเริง งานบวช งานศพ โดยมีการแจกจ่ายสุรกายในงาน เจ้าภาพต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายมากน้อยเพียงใด เราใช้วิธีการถอดบทเรียนจากผู้ที่เคยจัดงานทั้งที่แจกและไม่แจกสุรกายในงาน ว่ามีค่าใช้จ่ายในการจัดงานเท่าไร จากนั้นก็นำค่าใช้จ่ายของทั้งสองครอบครัวนี้มาเปรียบเทียบกับชาวบ้านจึงได้เห็นด้วยตนเองว่า การจัดงานแบบไม่แจกสุรกายทำให้ประหยัดเงินเกือบหนึ่งหมื่นบาท หลายคนที่ไม่เคยจัดงานก็บอกว่าไม่เคยคิดมาก่อนว่าค่าใช้จ่ายจะมากถึงขนาดนี้ แต่หลายคนที่เคยจัดงานก็บอกว่า รู้ว่าหากแจกสุรกายในงานจะทำให้ค่าใช้จ่ายมากขึ้น แต่ไม่สามารถขัดวิถีชีวิตของชาวบ้านได้ ชาวบ้านที่ร่วมการประชุมครั้งนั้น จึงมีมติร่วมกันว่าจะงดการแจกสุรกายและงดอบายมุขในทุกงานที่ตนเองเป็นเจ้าของ วันนั้นเราถือไว้ว่าเราทุกคนมีสัญญาใจต่อกันแล้ว และแกนนำก็จะคอยเฝ้ามองเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป”

จิตอาสาและรวมใจ...บุญแจแห่งความสำเร็จของชุมชนบ้านวังซ้อ

“ป่าว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นมันเกิดจากการที่เรามีจิตอาสา มีจิตที่เป็นสาธารณะต่อผู้อื่นและเราต้องพิสูจน์ให้ทุกคนเห็นว่าเราเป็นต้นแบบที่ดี อย่างการทำเรื่องงดสุรกายและอบายมุขในงานศพ ป่าเองก็เริ่มจากตัวเราก่อน ป่าเลิกดื่มสุรกายและเลิกเล่นอบายมุขทุกอย่าง ซึ่งมันเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่ทำให้คนอื่นๆ เห็นว่า ผู้นำเขาเป็นแบบอย่างที่ดีแล้วเราควรทำตาม แต่ก็ไปว่าจะสำเร็จได้ง่ายๆ เพราะระหว่างการทำงานป่าเจออุปสรรคเยอะแยะ ทั้งคนที่ต่อต้านเพราะไม่เห็นด้วย คนที่เสียผลประโยชน์ แต่ป่าก็ยึดมั่นว่าป่าทำสิ่งที่ดีเพื่อชุมชน ป่ามีเป้าหมายที่ชัดเจนที่อยากเห็นคนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ป่าจึงทำอย่างเต็มที่แต่ป่าก็รู้ว่าถ้าทำคนเดียวมันคงไม่สำเร็จจึงไปขอแรงคนอื่นๆ เข้ามาช่วย จึงกล้าพูดได้ว่าความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนครั้งนี้ เกิดจากความร่วมแรงร่วมใจของทุกคน ต้องขอบคุณทุกคนในชุมชนที่ให้ความร่วมมืออย่างดีและขอบคุณเจ้าหน้าที่

สาธารณสุขที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาตลอดการทำงาน เรามีเพื่อนร่วมทาง ทำยังไงก็ไม่เหนื่อย ไม่ท้อหรอก เพราะวันที่เหนื่อยหันมาข้างๆ ก็ยังเห็นว่ามีเพื่อนอยู่”

R2R แบบฉบับชาวบ้าน...ผลลัพธ์งดงามและลงตัว

“ตอนแรกป่าก็กลัว R2R เหมือนกัน เพราะเราไม่รู้ว่า R2R คืออะไร ยิ่งพูดถึงวิจัยชาวบ้านอย่างป่าก็ยิ่งกลัวไปเกินใหญ่ แต่พอเปิดใจเรียนรู้ทำให้รู้ว่า เราก็อทำ R2R ในแบบฉบับลูกทุ่งของเราได้ นั่นก็คือการแก้ปัญหาที่ชุมชนเรามีอยู่เพื่อพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น ป่าเลยเลิกกลัว จริงๆ แล้วชาวบ้านก็ทำ R2R แบบไม่รู้ตัวว่ากำลังทำวิจัย เมื่อในวันนี้เรารู้แล้วว่าที่เราทำคือวิจัย เราก็อยังภูมิใจที่ชาวบ้านตัวเล็กๆ อย่างเราก็อทำวิจัยได้เช่นกันและป่าก็ยังจะทำต่อไปเพื่อพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นแบบยั่งยืนดังที่ฝันไว้ อยากฝากไปถึงคนที่คิดอยากทำ R2R ว่าอย่ากลัว ท้อได้แต่อย่าถอย งานทุกอย่างมันต้องมีอุปสรรคปัญหาต่างๆ สามารถแก้ไขได้ แต่อาจจะต้องใช้ระยะเวลาอาจจะเหนื่อยแต่ขอแค่อย่าท้อ ที่สำคัญต้องทำแนวร่วมหาเพื่อนมาช่วยกันทำช่วยกันคิด งานจะได้สนุกและสำเร็จได้ง่ายขึ้นค่ะ” ป่ายิ้มฝากแง่คิดไว้ได้อย่างน่าสนใจ

Unseen in Nan

ยินดีต้อนรับสู่จังหวัดน่าน เมืองงาช้างดำ
WELCOME TO NAN

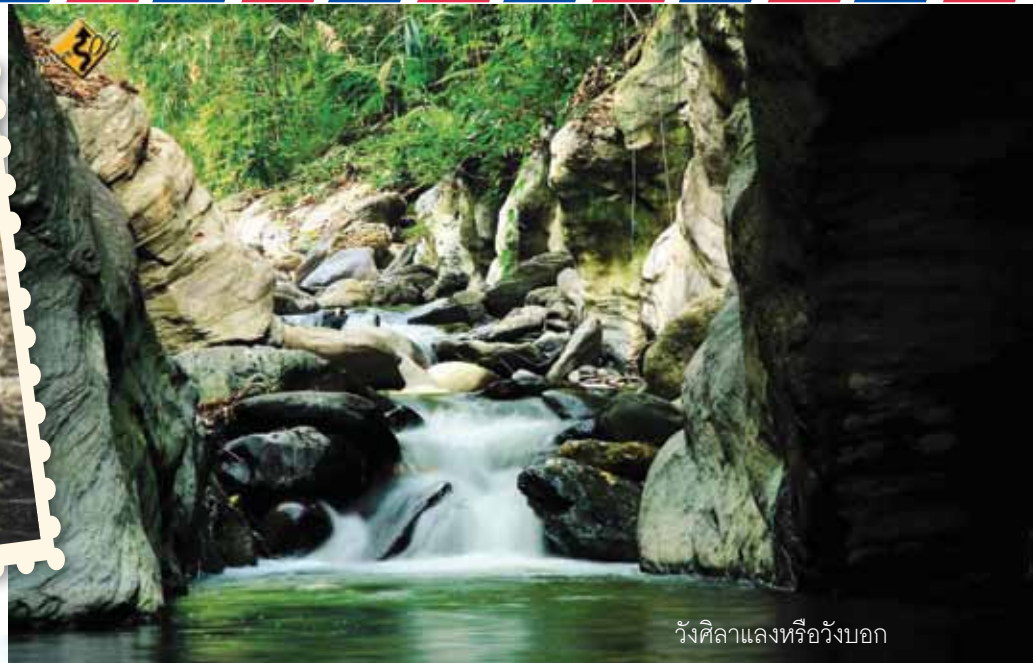
สวัสดีค่ะ พบกันเป็นการเฉพาะกิจนะคะ วันนี้ผู้ (อุทัยวรรณ สกลสันต์: พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลน่าน) จะขอมาแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวสุด Unseen ในเมืองน่านค่ะ ซึ่งอาจเป็นแลนด์มาร์คแห่งใหม่ ของใครหลาย ๆ คน ผู้พยายามหาข้อมูลจากชาวน่านที่อยู่รอบตัว รวมถึงสื่อออนไลน์ จึงได้ขอสรุปในการนำเที่ยวน่านสัก 2-3 ที่ที่คิดว่า Unseen และอยากบอกต่อว่าท่านไม่ควรพลาดค่ะ

เมืองน่านได้ชื่อว่าเป็นเมืองหนึ่งที่มีวัดวาอาราม สวยงาม มีศิลปะเฉพาะตัวและน่าค้นหา ดังนั้นสถานที่แรกที่จะไปพาเที่ยว จะเป็นอะไรไปไม่ได้นอกจากวัด เริ่มต้นที่วัดภูเกิด ตั้งอยู่ที่อำเภอบัว ห่างจากตัวเมืองน่านประมาณ 70

กิโลเมตร หลายท่านอาจสงสัยว่า วัดภูเกิดมาอยู่ที่เมืองเหนือได้อย่างไร มีอะไรเกี่ยวข้องกับจังหวัดภูเกิดหรือไม่ ความจริงแล้วที่มาของชื่อวัดภูเกิด มาจากการที่วัดตั้งอยู่บนเนินสูงในหมู่บ้านเกิด จึงได้ชื่อว่า วัดภูเกิด สถานที่ตั้งของวัดอยู่ห่างจากโรงพยาบาล บัวเล็กน้อย วัดนี้เป็นที่ประดิษฐานของหลวงพ่อบ้านบัวหรือหลวงพ่อบุญเมตตา ซึ่งผินพระพักตร์เฟื่องตรงไปยังอุทยานแห่งชาติดอยภูคา เมื่อนมัสการองค์พระเรียบร้อยแล้ว เราสามารถชื่นชมวิทัศน์สวยงามของดอยภูคาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูหนาวจะสามารถมองเห็นทะเลหมอกที่สวยงาม นอกจากนี้ วัดภูเกิดมี

อาคารปฏิบัติธรรมและที่พักสำหรับผู้ปฏิบัติธรรม โดยได้รับการอุปถัมภ์การสร้างจาก เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้ามิ่งมงคลจารย์ วัดปากน้ำภาษีเจริญ และดร.สนธยา กล่อมเปลี่ยน ได้รับประทานนามว่า อาคารกัมมัฏฐานลอยฟ้า สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้ามิ่งมงคลจารย์ (ช่วง วรบุญญมหาเถร ป.ศ.๙) และภายในวัดมีร้านจำหน่ายผ้าทอมือ ไทลื้อของชุมชน ชื่อ "ร้านภูเกิดผ้าทอ" ซึ่งมีความสวยงามและราคาไม่แพงไว้บริการ นักท่องเที่ยว

วังศิลาแลงหรือวังบอก

ต่อกันด้วยวังศิลาแลง “วังศิลาแลงหรือวังบอก” ที่ชาวบ้านเรียกขาน เนื่องจากลักษณะหินที่เป็นช่องทรงกระบอก จึงทำให้ชาวบ้านเรียกว่า วังบอก ภายหลังได้เปลี่ยนเป็นชื่อ วังศิลาแลง เอกลักษณะของวังศิลาแลง คือ หินที่มีลักษณะเป็นทรงกระบอกซึ่งเกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกแนวรอยเลื่อนบัว ซึ่งมีภูมิลักษณ์แบบแก้วไวน์ (V-glass) เมื่อกระแสน้ำกวนไหลผ่าน หมุนวน กัดเซาะเป็นเวลานานหลายพันปี จึงทำให้เกิดหินทรงกระบอกที่มีความสวยงามและลงตัวตามแบบฉบับของธรรมชาติ หากจะไปเที่ยววังศิลาแลงควรเตรียมกำลังกาย กำลังขาและกำลังใจให้พร้อม เพราะต้องเดินลัดเลาะตามหน้าผาเพื่อขึ้นชมความงามที่ธรรมชาติรังสรรค์ไว้ แม้จะเหนื่อยแต่รับรองว่าคุณค่าแน่นอนค่ะ

บ่อน้ำบาดน้ำเสียว

บ่อน้ำบาดน้ำเสียว ในเขตเทศบาลเมืองน่าน หลายคนอาจจะตั้งคำถามว่า “ทำไมพามาเที่ยวบ่อน้ำบาดน้ำเสียว น่าเที่ยวจริงๆ หรือ” ขอยืนยันเลยคะว่า บ่อน้ำบาดน้ำเสียวในเขตชุมชนบ้านพวงพยอม เทศบาลเมืองน่านแห่งนี้ เป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่ท่านไม่ควรพลาด บ่อน้ำบาดน้ำเสียวเป็นบึงน้ำขนาดใหญ่กว่า 5 ตร.กม. และขนานไปกับแม่น้ำน่าน แล้วยังมีทัศนียภาพที่สวยงามด้วยวิวภูเขา มีต้นไม้จำนวนมากทำให้อากาศสดชื่นเย็นสบายและเหมาะกับการพักผ่อน ซึ่งชาวน่านยกให้ที่นี่เป็นสถานที่ออกกำลังกายที่มีทัศนียภาพที่สวยงามที่สุดในเมืองน่านและเป็นสถานที่ที่รวมชาวน่านผู้รักสุขภาพไว้มากที่สุด ทั้งมาเดิน วิ่ง ปั่นจักรยานหรือทำกิจกรรมร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีผู้คนมานั่งปูเสื่อปิกนิกตามร่มไม้รายทางเพื่อชื่นชมความงดงามในยามพระอาทิตย์ตกดินอีกด้วย

เป็นอย่างไรกันบ้างคะกับสถานที่ Unseen in Nan ที่เลือกมานำเสนอในครั้งนี้ หวังว่าทุกท่านจะชอบและหาโอกาสสัมผัสผืนความ Unseen เหล่านี้ให้ได้สักครั้งนะคะ เมืองน่านยังมีสถานที่ Unseen อีกหลายแห่งที่รอทุกท่านมาเที่ยวชมคะ...ยินดีต้อนรับทุกท่านคะ

สร้าง (แผน) งาน... สาน (พลัง) ใจ

ณ เมืองน่าน นะสิ...อะฮิ อะฮิ

R2R ประเทศไทยจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อวางแผนการขับเคลื่อนงาน R2R ประเทศไทย พร้อมศึกษาดูงาน ณ จังหวัดน่าน โดยผู้ร่วมเดินทางครั้งนี้ ประกอบด้วยอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมขับเคลื่อนงานในยุคเริ่มต้น อาทิ ศ. นพ.วิจารณ์ พานิช รวมถึงคณะกรรมการดำเนินงานแผนงาน R2R ประเทศไทย ประธานเครือข่าย R2R จากทั่วประเทศ และทีมงาน

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งนี้ นับเป็นเรื่องราวที่น่าประทับใจของทั้งคณะศึกษาดูงานฯ และทีมงานทุกคน เพราะมีทั้งมิติสร้างงานที่มีการวางแผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน R2R ใน 5 ปีข้างหน้า โดยใช้กระบวนการ World Café สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ได้แนวคิดที่น่าสนใจเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนงาน ซึ่งทางทีมงานจะนำข้อสรุปมาเผยแพร่สู่ครอบครัว R2R ต่อไปค่ะ

นอกจากมิติสร้างงานแล้ว เรายังมีมิติสร้าง (พลัง) ใจ ซึ่งได้รับเกียรติจาก นพ.บุญยงค์ วงศ์รักมิตร อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลน่านและปูชนียบุคคล ผู้เป็นที่เคารพรักของชาวจังหวัดน่าน ที่ได้กรุณาให้เกียรติมาร่วมงานขึ้นโดก และกล่าวต้อนรับชาว R2R ทางทีมงานขออนุญาตนำเสนอคำกล่าวบางช่วง ดังนี้ค่ะ "ลูก ๆ หลาน ๆ R2R ที่รักทุกท่าน ผมไม่เคยรู้จัก R2R มาก่อน ไม่รู้ว่ามันมีความหมายอะไรสำหรับผม จนกระทั่งเมื่อได้ไปร่วมงาน 30 ปี รพ.ท่าวังผา ได้เห็นทีมงานเชิญชวนไปดูผลงาน แล้วก็ตามไปดูของคนอื่น ได้เห็นทีมงานมีความสุขกับงานที่ตนเองทำ ซึ่งเป็นสิ่งที่หาได้ยาก ทำให้คิดว่ามันต้องมีปัจจัยอะไรบางอย่างที่ทำให้เกิดขึ้น องค์ประกอบหนึ่งก็คือ R2R กับอีกส่วนหนึ่งก็คือบุคลิกของผู้อำนวยความสะดวก เราพูดกันมากถึงเรื่องโอกาส โอกาสมีสองระดับ ระดับแรกคือ คิดได้ ทำได้ รวมถึงการได้รับการยอมรับโดยไม่รู้ตัว จากการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง โอกาสอันที่สองคือเมื่อท่านมาทำงานแล้ว ท่านได้คิด ได้พูด ได้ทำหรือไม่ คิดว่า R2R ได้ให้โอกาสนั้นแก่ทุกคน"

กระจายข่าว
R2R
(R2R's Update)

เรียบเรียงโดย นพ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล ผู้อำนวยการสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ซึ่งนับว่าเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้เราอยากขยายงาน R2R สู่บุคลากรสาธารณสุขทุกระดับทั่วประเทศ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้สร้างสรรค์ผลงานอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทย

การสร้างพลังใจ ลำดับต่อไปทางทีมงานฯ ได้มีการจัดศึกษาดูงาน 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลท่าวังผา ที่นับว่าเป็นหนึ่งในโรงพยาบาลต้นแบบการทำ R2R ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ว่ามีประโยชน์ต่อคนทำงาน ผู้รับบริการและชุมชนไม่เพียงเท่านั้น รพ.ท่าวังผายังมีความพิเศษในการนำ KM มาประยุกต์ใช้ควบคู่กับ R2R ได้อย่างลงตัว ซึ่งทำให้ รพ.ท่าวังผากลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างเต็มรูปแบบ และชุมชน ถิमतอง อ.เมือง จ.น่าน ด้วยจุดเริ่มต้นของผู้นำชุมชนและชาวบ้านเพียงไม่กี่คนที่อยากลุกขึ้นมาเปลี่ยนชุมชนให้เป็นชุมชนน่าอยู่ เขาเหล่านั้นเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังและความเชื่อมั่นว่าต้องทำได้ จึงทำให้ชาวบ้านคนอื่นๆ หันมาร่วมมือเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองให้น่าอยู่ จากตำบลเล็กๆ ที่มีปัญหามากมาย

ทั้งสุรา หน้สิน เยาวชนทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิด แต่วันนี้ชุมชน
เดิมต้องกลับกลายเป็นชุมชนในฝันของใครหลายคน (เราจะหาโอกาส
มาเล่าสู่กันฟังนะคะ ว่าชาวเดิมต้องทำอะไรกัน) ซึ่งการเดินทางสู่
รพ.ท่าวังผาและชุมชนเดิมต้องครั้งนี้ช่วยการสร้างพลังใจให้กับคณะ
ทำงานได้อย่างมากเลยทีเดียว

ทางทีมงาน R2R ประเทศไทย ขอขอบพระคุณ รพ.น่าน รพ.ท่าวังผา
ชาวบ้านและผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในเรื่องสถานที่
การศึกษาดูงาน สถานที่ที่ท่องเที่ยวอันล้ำค่าของชาวบ้าน ซึ่งช่วยเติมเต็ม
มิติการสร้างพลังใจของคณะเดินทางฯ ให้สมบูรณ์แบบมากขึ้นค่ะ และ
ขอทิ้งท้ายด้วยคำกล่าวจาก ศ. นพ.วิจารณ์ พานิช ที่เต็มเต็มใจของ
พวกเราทีมงาน R2R ประเทศไทย ให้มีพลังขับเคลื่อนงานให้ดียิ่งขึ้นค่ะ

“การทำ R2R ทำให้คนทำมีความประณีตในการทำงานทุกอย่าง
แม้จะเริ่มต้นจากเรื่องเล็กๆ แต่เมื่อนำมาร้อยเรียงกันก็เป็นเรื่องที่มี
ผลกระทบสูง เป็นหน้าที่ของผู้นำที่จะต้องชี้แนะและส่งเสริมให้เห็นโอกาส
ในการร้อยเรียงเรื่องราวต่างๆ เข้าด้วยกัน” (ศ. นพ.วิจารณ์ พานิช
กล่าวสรุปต่อเนื่องจากความรู้สึกชื่นชมในความประณีตของผู้จัดการ
ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ R2R ประเทศไทยที่ จ.น่าน) เรียบเรียง
โดย นพ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล ผู้อำนวยการสถาบันรับรองคุณภาพ
สถานพยาบาล (องค์การมหาชน)

ปั้นคนให้เป็นเทพ

คุณอำนวย R2R มหาเทพ

การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพทีมสนับสนุนงานวิจัย "R2R Facilitator Advanced Course" (คุณอำนวยขั้นเทพ) ที่จัดขึ้นเพียงปีละ 1 ครั้ง เริ่มต้นขึ้นแล้วคะ ครี้งนี้เป็นรุ่นที่ 3 ซึ่งได้รับความสนใจจากชาว P2P ทั่วประเทศจำนวนมาก โดยทางทีมงานได้คัดเลือกผู้เข้าอบรมจำนวน 80 ท่านเท่านั้น เพื่อให้ทุกท่านได้รับความรู้และการดูแลอย่างทั่วถึง โดยการอบรมจะแบ่งออกเป็น 3 ครั้งๆ ละ 3 วัน รวมทั้งสิ้น 9 วัน ครั้งที่ 1 จัดขึ้นในวันที่ 1-3 เมษายน 2558 ครั้งที่ 2 วันที่ 29 เมษายน - 1 พฤษภาคม 2558 และครั้งที่ 3 วันที่ 8-10 กรกฎาคม 2558 เรียกได้ว่าอยู่กันจนเป็นเพื่อนรู้ใจ และกลับไปทำงานต่อยอดร่วมกันได้อย่างสบายใจ

ด้วยรูปแบบการอบรมที่ต้องการปั้นคุณอำนวยให้ก้าวเข้าสู่การเป็นคุณอำนวยขั้นเทพ วิธีการสอนจึงไม่ใช่การนั่งฟังบรรยายอย่างที่เคย แต่ผู้เข้าอบรมทุกท่านจะได้พบกับการเรียนรู้แบบใหม่ ที่มีทั้งการระดมความคิด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการทดลองปฏิบัติจริงทั้งในสถานการณ์จริง

และสมมติ หลายท่านถึงกับออกปากว่า "ไม่อยากกลับไปไหนเลย เพราะกลัวจะพลาดความรู้สำคัญ" รวมถึงกิจกรรมกลุ่มที่สอดแทรกความสนุกสนาน ทำให้บรรยากาศการอบรมค่อนข้างผ่อนคลายและมีโอกาสได้ทำความรู้จกอย่างทั่วถึง

หลายท่านอาจจะอยากทราบว่าจะเป็นคนอำนวยขั้นเทพต้องเรียนรู้อะไรบ้าง ทีมงานขอบอกเลยคะว่า บรรดาอาจารย์ FA R2R มหาเทพ อาทิ เช่น รศ. นพ.เชิดชัย นพมนิจจำรัสเลิศ อ.นพ.อัครินทร์ นิมมานนิตย์ ผศ.พญ.อนัญญา พงษ์ปิบูลย์ ผศ.(พิเศษ) นพ.ไพโรจน์ บุญลักษณะศิริ ผศ.(พิเศษ) นพ.วัชรพล ภูวาล พญ.ปิยวรรณ ลิ้มปัญญาเลิศ และทีมวิทยากร FA มหาเทพ จากทั่วประเทศ ได้ร่วมกันออกแบบกิจกรรมเพื่อจัดความรู้มาอบให้ผู้เข้าร่วมอบรมแบบจัดเต็มทั้งศาสตร์และศิลป์ ตั้งแต่พื้นฐานการทำ R2R ถึงเคล็ดวิชาขั้นสุดยอดที่ใช้จะเป็นอาวุธในการสร้างงาน R2R กว่าจะได้เป็นเทพนี้ไม่่ง่ายเลยจริงๆ คะ เพราะเหล่าคุณอำนวยต้องเรียนทั้งทฤษฎีและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มั่นใจได้เลยคะว่าผู้ที่ผ่านการอบรมเรียบร้อยแล้วต้องเป็นคุณอำนวยคุณภาพคับแก้วอย่างแน่นอนคะ

สำหรับท่านที่พลาดโอกาสในการอบรมครั้งนี้ไม่ต้องเสียใจไปนะคะ ในปีหน้าหากมีความคืบหน้าการจัดอบรมคุณอำนวยขั้นเทพรุ่นต่อไป ทางทีมงานจะรีบแจ้งและประชาสัมพันธ์โดยด่วนเลยคะ

อำนวยการ์ เต็มใจ เต็มไฟ เต็มฝัน สำหรับคุณอำนวยการ์ขั้นเทพจากทั่วประเทศ

ผ่านไปสดๆ ร้อนๆ กับการอบรม “เต็มใจ เต็มไฟ เต็มฝัน กับคุณอำนวยการ์ R2R” ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 29-30 มกราคม พ.ศ. 2558 ณ เดอะ ลีอาร์ท รีสอร์ท กรุงเทพฯ ที่นับว่าเป็นงานที่รวมคุณอำนวยการ์ขั้นเทพจากทั่วประเทศ เพื่อมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การขับเคลื่อนงานวิจัยแบบ R2R และหาแนวทางพัฒนาการจัดอบรมเคล็ดลับสำหรับคุณอำนวยการ์ R2R รุ่นต่อไปให้เข้มข้นขึ้น ซึ่งผู้ที่ได้เข้าร่วมงานในครั้งนี้ คัดเลือกจากคุณอำนวยการ์ที่ผ่านการอบรม Advance Facilitator ที่มีผลงาน R2R อย่างต่อเนื่อง และเป็นคุณอำนวยการ์ที่ช่วยเหลือผู้ส่งผลงานเข้าร่วมประกวด R2R ดีเด่น จำนวน 3 ผลงานขึ้นไป

บรรยากาศในงานเต็มไปด้วยความอบอุ่น เพราะบรรดาคณอำนวยการ์กลับมาพบกันอีกครั้งด้วยความคิดถึง กิจกรรมเริ่มต้นด้วยการทำกิจกรรม Before Action Revive (BAR) โดย ดร.นิภาพร ลดวงศ์ เริ่มวันใหม่ด้วยการมีสมาธิ สติและเปิดใจ พร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่จากบุคคลอื่น ต่อด้วยกิจกรรม World Café เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เทคนิค วิธีการในการขับเคลื่อนงาน R2R เมื่อก้าวเข้าสู่การเป็นคุณอำนวยการ์แล้วๆ มาว่าเคล็ดลับต่างๆ ที่ได้มาในครั้งนี้ จะถูกรวบรวมเป็นหนังสือ เพื่อเผยแพร่เคล็ดลับขั้นเทพสู่ชาว R2R ต่อไปค่ะ รอติดตามด้วยนะคะ

นอกจากนี้ทาง R2R ยังได้รับเกียรติจาก รศ. นพ.สมพนธ์ ทศนิยม คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้บรรยายในหัวข้อ “ข้อคิดเห็นต่อบทคัดย่อ R2R FA จะช่วยได้อย่างไร” คุณอำนวยการ์ก็ได้แนวคิดดีดีกลับไปใช้พัฒนางาน R2R เพื่อส่งเข้าประกวดผลงาน R2R ดีเด่นต่อไป

สำหรับ Session ของ นักจัดการความรู้ขั้นเทพ อ.ประพนธ์ ผาสุขยิด อำนวยการ์สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.) ที่ได้ให้เกียรติบรรยายในหัวข้อ “V-I- P : เต็มใจ เต็มไฟ เต็มฝัน พลังสำคัญของคุณอำนวยการ์” ก็ไม่ทำให้ผิดหวัง เพราะบรรดาคณอำนวยการ์ต่างยิ้มแก้มปริ เมื่อ อ.ประพนธ์ เฉลยว่ารหัสลับที่ซ่อนอยู่ในอักษร V-I-P ซึ่งเป็นพลังสำคัญของคุณอำนวยการ์คืออะไร และอะไร คือพลังสำคัญตรงกลางที่ทำให้คุณอำนวยการ์ทำงานได้อย่างมีความสุข ถ้าอยากทราบต้องรอติดตามต่อไปนะคะ

แต่ยังไม่หมดเพียงเท่านี้ เพราะทีมงาน R2R ได้จัดเต็มกิจกรรมดีดีที่มีทั้งสาระความรู้และความสนุกสนาน เช่น กิจกรรม Shopping เรื่องเล่าเราพลัง “ความประทับใจเมื่อฉันได้เป็นคุณอำนวยการ์” ซึ่งคุณอำนวยการ์ทุกท่านต่างตั้งใจถ่ายทอดผลงานผ่านการเขียนเรื่องเล่าอย่างเต็มที่ สำหรับเรื่องเล่าที่ได้รับการ Shopping มากที่สุด เป็นของ ดร.วัลยาภรณ์ ทั้งสุฤติ คณอำนวยการ์ขั้นเทพจาก สสจ.แพร่ และกิจกรรม Sele ลุ้นรับรางวัลเพื่อเชิดจรรยาบรรณความทรงจำสุดประทับใจภายในงาน ติดตามภาพได้ท้ายข่าวนะคะ

ทางทีมงาน R2R ประเทศไทย หวังว่าคุณอำนวยการ์ทุกท่าน จะได้รับการ เต็มใจ เต็มไฟ เต็มฝัน และมีพลังเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน R2R ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการ คนพนักงานและวงการสาธารณสุขไทยต่อไป แล้วมาเติมกำลังใจกันใหม่ในอำนวยการ์รำลึกครั้งหน้านะคะ

เครือข่าย R2R
(R2R Network)

กว่าจะเป็น R2R ชมรมพยาบาลชุมชนแห่งประเทศไทย

เมื่อปลายปี 2546 ชมรมพยาบาลชุมชนแห่งประเทศไทย ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อขับเคลื่อนการทำงานสร้างเสริมสุขภาพประชาชน ภายใต้ชื่อโครงการ *การพัฒนาต้นแบบการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในบริบทพยาบาล* โดยมีเป้าหมายคือ การติดอาวุธเพื่อใช้ในการทำงานส่งเสริมสุขภาพให้กับพยาบาลชุมชน เพื่อให้พยาบาลสามารถทำงานได้สอดคล้องกับปัญหาของชุมชน ตอบสนองต่อความต้องการของคนในชุมชนและเกิดประโยชน์ต่อชุมชน

ก่อนมาพบ R2R

หนึ่งในเครื่องมือที่พยาบาลชุมชนใช้ในการทำงานเพื่อพัฒนาชุมชนคือ เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ โดย อ.พอ.นพ.ทวีศักดิ์ นโพธิ์ (ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งเป็นรองคณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์) ได้ให้เกียรติมาถ่ายทอดความรู้ให้ชาวพยาบาลชุมชนได้รู้จักและใช้เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อขับเคลื่อนการทำงานชุมชนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนซึ่งมีกระบวนการสำคัญ คือ *"การคืนข้อมูลสู่ชุมชน"* และ *"การเสริมพลัง (Empowerment)"* เพื่อให้ชุมชนสามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนด้วยตนเอง หลังจากการเรียนรู้ครั้งนั้นชาวพยาบาลชุมชนเริ่มเข้าใจและหันมาใช้เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพกับงานชุมชนมากขึ้น ส่งผลให้จำนวนพยาบาลชุมชนที่ก้าวเข้าสู่การเป็นนักวิจัยเชิงคุณภาพมีจำนวนกว่า 719 คน และเกิดผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนมากขึ้นเรื่อยๆ

ชาวพยาบาลชุมชนร่วมกันทำงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชนผ่านเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2551 ด้วยการทำงานอย่างต่อเนื่องภายใต้การขับเคลื่อนและบริหารจัดการในรูปแบบเครือข่ายทั่วประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 7 เครือข่ายประกอบด้วย เครือข่ายอีสานบน เครือข่ายอีสานกลาง เครือข่ายอีสานล่าง เครือข่ายเหนือ เครือข่ายใต้บน เครือข่ายใต้ล่าง เครือข่ายกลางและตะวันออก ซึ่งได้มีการสนับสนุนให้มีผู้จัดการเครือข่ายซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการการเรียนรู้ประจำเครือข่าย

โดยได้รับความร่วมมือจากอาจารย์หรือนักวิชาการของสถาบันการศึกษาในพื้นที่แต่ละเครือข่าย มาเป็นที่ปรึกษาทั้งในด้านวิชาการเพื่อการจัดการความรู้ (KM) และช่วยพัฒนาผลงานวิจัยให้เป็นงานวิชาการ นอกจากนี้ยังมีการเติมพลังให้กับพยาบาลชุมชนด้วยการจัดเวทีประชุมวิชาการ เพื่อเปิดโอกาสให้พยาบาลชุมชนทุกคนที่มีผลงานวิจัยได้มีโอกาสประกวดและเผยแพร่ผลงานวิจัย รวมถึงการนำงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพชุมชนและวิธีการแก้ไขปัญหามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาผลงาน

เริ่มรู้จักและรัก R2R

ปี พ.ศ. 2550 ที่ชมรมฯ ได้รู้จักเครื่องมือชิ้นใหม่อีกหนึ่งชิ้นที่สอดคล้องกับการพัฒนางานของแผนงานพยาบาลชุมชนฯ คือ *การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย หรือที่เรียกกันว่า R2R* โดยขณะนั้นสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สนับสนุนให้พยาบาลใช้เครื่องมือ R2R ซึ่งเป็นการใช้งานวิจัยแก้ปัญหาหน้างาน ในระยะแรกหลายคนไม่เข้าใจว่า R2R คืออะไร และคิดว่า R2R เป็นงานวิจัยที่ยากเพราะน่าจะมุ่งเน้นทางด้านคลินิก ซึ่งแตกต่างกับบริบทการทำงานของพยาบาลชุมชนที่มุ่งเน้นด้านการสร้างเสริมสุขภาพและการทำงานในชุมชนมากกว่า แต่ก่อนที่ทุกคนจะระส่ำระสาย จึงได้เริ่มปฏิบัติการส่งแกนนำเครือข่ายเข้ามาเรียนรู้แนวคิด R2R ว่าคืออะไร และควรนำไปใช้อย่างไรให้เหมาะกับพยาบาลชุมชน เพื่อทำความเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้กับการตั้งโจทย์วิจัยในงานสร้างเสริมสุขภาพให้ชัดเจนขึ้น เมื่อเข้าใจเนื้อแท้ของ R2R จึงได้พบว่า *"เรานำ R2R ไปใช้ในการ"*

ทำงานสร้างเสริมสุขภาพในชุมชนได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำหายและน่าสนุก เพราะการทำ R2R เริ่มมีผู้เกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ เข้ามาร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน” เมื่อเข้าใจและรู้จัก R2R จึงเริ่มหลงรัก และอยากทำงานวิจัย R2R เพื่อชุมชน ชาวชมรมฯ จึงร่วมกัน ตั้งสโลแกนเกี่ยวกับการทำ R2R ว่า “ทำ R2R ได้ทั้งงาน ทั้งผลงาน และความสนุกในการทำงาน” ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นคติประจำใจของ นักวิจัยฯ หลาย ๆ คน ทำให้มีความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

เริ่มขยาย R2R สู่อำเภอ

จากประสบการณ์การทำ R2R ของชาวพยาบาลชุมชนร่วมกับ คนในชุมชน พบว่า ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ เมื่อชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมและให้ความสำคัญการทำงานจะเป็นเรื่องง่าย สนุก และมีความต่อเนื่อง เช่น การสำรวจค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงสุราในงานบุญและงานศพ อ.เขียงกลาง จ.น่าน เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการ วิจัยคืนสู่ชุมชนให้เห็นค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงสุรา ว่ามีจำนวนเท่าใด ร่วมกับสะท้อนให้เห็นปัญหาสุขภาพของคนใน ชุมชนที่เกิดจากการดื่มสุรา จากนั้นช่วยเสริมแรงให้คนในชุมชน หาแนวทางแก้ปัญหา จนเกิดเป็นมาตรการที่ส่งผลดีต่อชุมชน คือ การจัดงานศพและงานบุญประเพณีปลอดเหล้า

พยาบาลชุมชนจึงเริ่มมั่นใจในการขยายเครื่องมือ R2R สู่คนใน ชุมชน โดยจะคอยเป็นที่ปรึกษา เป็นคุณอำนวยที่ช่วยคนในชุมชน เราไม่ได้มุ่งเน้นให้คนในชุมชนแก้ปัญหาสุขภาพเท่านั้น เพราะมีการ ส่งเสริมให้คนในชุมชนใช้ R2R เพื่อพัฒนาชุมชนหรือพัฒนาอาชีพ ของตนได้ เช่น กลุ่มชาวบ้านที่ต้องการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ที่เกิดจากการเลี้ยงหมูซึ่งรบกวนคนในชุมชน เมื่อพยาบาลเห็นแล้วว่า ชาวบ้านกลุ่มนี้ต้องการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาชุมชนก็เข้าไปช่วย เสริมแรงและเป็นพี่เลี้ยงทันที เริ่มจากการพูดคุยปัญหาและสิ่งที่ คนในชุมชนต้องการแก้ไข จากนั้นเริ่มสอนให้รู้จักการเก็บข้อมูล ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็นในการแก้ปัญหา สอนวิธีการนำข้อมูลมา แลกเปลี่ยนกับนักวิชาการและช่วยติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาได้ เราอยู่ช่วยกระทั้ง คนในชุมชนสามารถแก้ปัญหานั้นสำเร็จ และสนับสนุนให้เขาคิด ต่อไปเรื่อย ๆ ว่าต้องการทำอะไรอีก

ซึ่งทุกระบวนการที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจและได้เรียนรู้ การแก้ปัญหาในชุมชนด้วยตนเอง ทำให้เขา “เปลี่ยนวิถีคิด เพื่อชีวิตที่มีความสุข” เปลี่ยนจากการรอให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาช่วยเหลือเป็นการลุกขึ้นมาหาวิธีการแก้ปัญหาด้วย ตนเอง เมื่อคนในชุมชนเห็นความสำคัญและมีการขับเคลื่อน ไปพร้อม ๆ กันทั้งชุมชน ก็เป็นเรื่องง่ายที่จะเกิดเป็นมาตรการ ชุมชนหรือนโยบายสาธารณะในชุมชน ซึ่งจะทำให้เกิด ความยั่งยืน และในอนาคตอาจขับเคลื่อนสู่นโยบายใน ระดับชาติได้ต่อไป

ก้าวต่อไปของชมรมพยาบาล ชุมชนกับ R2R

ปัจจุบันเครือข่ายชมรม

พยาบาลชุมชนแห่งประเทศไทยทั้ง 7 เครือข่ายทั่วประเทศ ที่แกนหลักส่วนใหญ่อยู่ในระดับอำเภอ จะพัฒนาเชื่อมโยง การทำงานในระดับปฐมภูมิโดยใช้นโยบาย DHS (District Health System) ในการสร้างเสริมศักยภาพให้บุคลากรใน เครือข่ายบริการปฐมภูมิแต่ละอำเภอ เรียนรู้และพัฒนาการ ทำงานโดยใช้เครื่องมือ R2R เพื่อตอบโจทย์การพัฒนาคูณภาพ งานบริการและด้านการสร้างเสริมสุขภาพในระดับปฐมภูมิ สู่อุตสาหกรรม และระดับตติยภูมิ ให้เป็นการทำงานแบบไร้รอยต่อ เพื่อสุขภาพของประชาชน

การแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพจะสำเร็จเป็นพลังเข้มแข็ง มากขึ้น เมื่อทุกคนทุกวิชาชีพเปิดใจเรียนรู้และร่วมช่วยเหลือกัน โดยมีเป้าหมายอยู่ที่สุขภาพประชาชน ชมรมพยาบาลชุมชน แห่งประเทศไทยขอเป็นส่วนหนึ่งของการใช้เครื่องมือ R2R สร้างความสุขให้ตัวเองและประเทศชาติสืบไป

จรรยาวัฒน์ ทับจันทร์

ประธานพยาบาลชุมชนแห่งประเทศไทย

